

ประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนา
ของเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ชนกฤต ฤทธิ์กระจาย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

กรกฎาคม 2562

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

ประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนา
ของเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ธนกฤต ฤทธิกระจาย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาตรีวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

กรกฎาคม 2562

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษา และคณบดีคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้พิจารณาการศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการ
ให้บริการของเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

.....
(ดร.พงษ์สนธิ คุณนะลา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์พรรณนุพา นพรัก)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์

กรกฎาคม 2562

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้ความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ดร.พงษ์สนธิ คุณะลา อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนติดตามการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำโครงการวิจัยอีกด้วย ศิษย์รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ผู้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้ทุก ๆ ท่าน ประชาชนในตำบลแม่กา ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ร่วมมือ ช่วยเหลือ ให้ความสะดวก และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้

ท้ายที่สุดประโยชน์ และความดีงามต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบและขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.มณฑล สงวนเสริมศรี อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา ที่กรุณาให้การสนับสนุนทุนการศึกษา และมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ผู้เป็นกำลังใจในการทำ ความดี และอุทิศสาคะ จนกระทั่งได้รับความสำเร็จ

ธนภฤต ฤทธิ์กระจาย

ชื่อเรื่อง: ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการของเทศบาล ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ผู้วิจัย: ธนกฤต ฤทธิ์กระจาย, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: รป.ม. (นโยบายสาธารณะ), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2561

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.พงษ์สนธิ คุณณะลา

คำสำคัญ: นโยบายสาธารณะ, การมีส่วนร่วม, เทศบาลตำบลแม่กา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยประชากร (population) ประกอบด้วยประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเชื่อถือได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการเมืองและการบริหาร ประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา พบว่า ภาพรวมมีความพึงพอใจมาก เช่น การส่งเสริมการสนับสนุนการทำวิจัยและการพัฒนาด้านบุคลากร 2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ภาพรวมมีความพึงพอใจมาก คือ การจัดทำแผน การดูแล ตรวจสอบสิ่งก่อสร้าง การก่อสร้างปรับปรุงถนน 3) ด้านเศรษฐกิจ พบว่า มีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องของการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวและการส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพเสริม 4) ด้านการศึกษา พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากในเรื่องของการสนับสนุนทุนการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส 5) ด้านสังคม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุด คือ การส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกองค์กรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น 6) ด้านศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และจารีตประเพณีเก่าแก่ของท้องถิ่น 7) ด้านการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุด คือ การจัดให้มีการกำกับดูแลในการจัดการขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลให้ถูกหลักสุขาภิบาล

Title: EFFICIENCY IN TAMBON DEVELOPMENT ACCORDING TO THE DEVELOPMENT GUIDELINES OF MAE KA SUBDISTRICT MUNICIPALITY, MUEANG DISTRICT, PHAYAO PROVINCE.

Author: Thanakrit RitKrajay, Independent Study: M.P.A. (Public Policy), University of Phayao, 2018

Advisor: Dr.Pongsanit Khunnara

Keywords: Public policy, Participation, Mae Ka Subdistrict Municipality

ABSTRACT

This research aims to. 1) To study the level of people's satisfaction with the implementation of policies for the service of Mae Kha Subdistrict Municipality, Muang District, Phayao Province 2) To compare the satisfaction of the people towards the implementation of policies for the service of Mae Kha Subdistrict Municipality, Muang District, Phayao Province. By using simple random sampling methods The tool used is a questionnaire that has been tested for reliability. Statistics used in data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation. And analysis of variance.

The results showed that 1) Political and administrative aspects Mae Kha Subdistrict Municipality Found that the overall picture was very satisfied, such as promoting the support of research and personnel development 2) The basic structure found that the overall picture was very satisfied. Namely the preparation of a plan for supervision, inspection of construction, construction, road improvement. 3) Economic aspects Found that they were most satisfied with the promotion of tourism development And promoting vocational training 4) The study found that satisfaction was at a high level in terms of supporting scholarships to the underprivileged. 5) Social aspects found that satisfaction at the highest level was to encourage and support all organizations Participation in the management of local education. 6) Religion, culture and local wisdom found that satisfaction was at the highest level. Is to encourage people to share, preserve and preserve local art and culture And old local customs 7) In terms of public health and the environment, it is found that the highest level of satisfaction is the provision of supervision in the management of solid waste.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวความคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ	7
นโยบายและการวางแผน	11
ตัวแบบนโยบายสาธารณะ	21
การนำนโยบายไปปฏิบัติ	27
การนำนโยบายไปปฏิบัติและการประเมินผล	32
ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติ	33
นโยบายรัฐบาล.....	34
นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น (ดร.ประพันธ์ เทียนวิหาร นายกเทศมนตรี ตำบลแม่กา).....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	44

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การประมวลผล วิเคราะห์ผล และรายงานผล.....	45
การสรุปผล.....	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	47
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติ เพื่อให้การให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน เทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา.....	50
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อให้การให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน เทศบาลตำบลแม่กาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....	62
5 บทสรุป.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	63
อภิปรายผลการวิจัย.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	68
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	73
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า.....	86

สารบัญตาราง

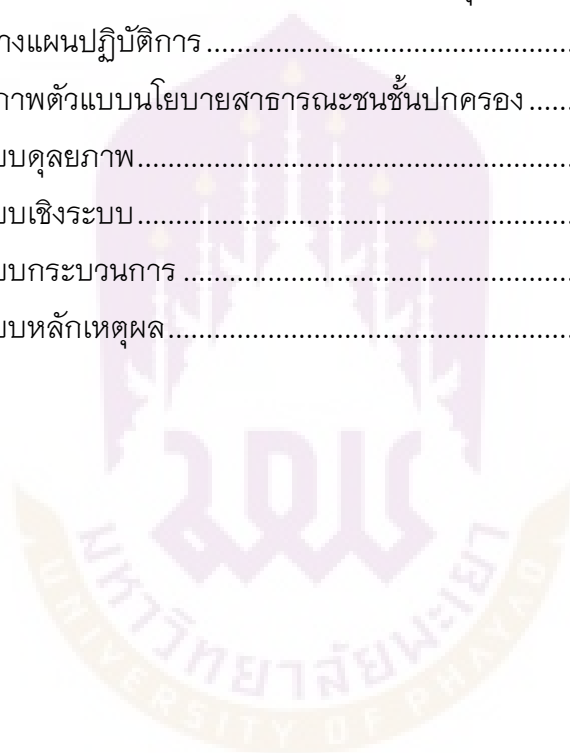
ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรเพศ.....	47
2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรอายุ ...	47
3 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	48
4 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	48
5 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	49
6 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรอบปีที่มาใช้บริการและร่วมกิจกรรมเทศบาลตำบลแม่กา.....	49
7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา ด้านการเมืองและการบริหาร.....	50
8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน.....	52
9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา ด้านเศรษฐกิจ	54
10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา ด้านการศึกษา.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการ นำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนอง ความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัด พะเยา ด้านสังคม	57
12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชน ต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถ ตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	59
13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชน ต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถ ตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	61

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิด.....	4
2 แสดงผลผลิตของการวางแผนความสัมพันธ์	11
3 แสดงองค์ประกอบและคุณลักษณะสำคัญของการวางแผน.....	15
4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภารกิจการวางแผนกลยุทธ์ การวางแผนบริหารและ การวางแผนปฏิบัติการ	19
5 แสดงแผนภาพตัวแบบนโยบายสาธารณะชนชั้นปกครอง	21
6 แสดงตัวแบบดุลยภาพ.....	22
7 แสดงตัวแบบเชิงระบบ.....	23
8 แสดงตัวแบบกระบวนการ	25
9 แสดงตัวแบบหลักเหตุผล.....	26

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การให้บริการประชาชนเป็นนโยบายที่ทุกรัฐบาลให้ความสำคัญ และพยายามผลักดันให้มีการพัฒนาคุณภาพ การให้บริการประชาชนให้ดีขึ้นมาโดยตลอด ทั้งนี้เนื่องจากในสังคมประชาธิปไตยนั้นการตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นพันธกิจสำคัญอันดับแรกของรัฐพึงกระทำ ยิ่งในช่วงปัจจุบัน เป็นกระแสการเรียกร้องให้ปรับเปลี่ยนสภาพสังคม ให้เข้าสู่ความเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ที่เกิดขึ้นในทุกภูมิภาคของโลกล้วนพุ่งเป้าไปสู่จุดหมายเดียวกันคือการยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ในปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและประชาชนได้เพิ่มมากขึ้นรวมทั้งประชาชนมีการเรียกร้องการบริการที่ดีขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีสมัยใหม่เปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปหรือองค์กรประชาชนเปิดเผยความต้องการของตนให้สังคมได้รับรู้ง่ายขึ้น ประชาชนมีระดับการศึกษาและค่านิยมประชาธิปไตยที่สูงขึ้น ทำให้ต้องการภาครัฐที่มีความโปร่งใส และรับผิดชอบในการดำเนินงานมากขึ้น รวมถึงการทำงานที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่ากับเงินภาษีของประชาชน และการที่ภาครัฐเองก็ตระหนักดีว่า หากไม่ได้รับความร่วมมือที่ดีจากประชาชนแล้ว นโยบายของรัฐก็จะไม่เกิดผลและจะกระทบถึงเสถียรภาพของรัฐบาลในระยะยาวอีกด้วย ด้วยแรงกดดันดังกล่าวจำเป็นที่ภาครัฐต้องตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชน ซึ่งความต้องการและความคาดหวังดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงจำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพให้สนองความต้องการดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินการเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ถนัดนักเนื่องจากความต้องการของประชาชนมีหลากหลายและซับซ้อน ยิ่งไปกว่านั้นการดำเนินการดังกล่าวของภาครัฐต้องได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการต่าง ๆ ในการปรับปรุงการบริการให้มีประสิทธิภาพ

นโยบายรัฐบาลต้องกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะได้รับความเชื่อถือ และความนิยมจากประชาชน ก็ส่งผลให้รัฐบาลดังกล่าวมีโอกาสในการดำรงอำนาจในการบริหารประเทศยาวนานขึ้น ความสำคัญต่อประชาชน นโยบายสาธารณะเป็นผลผลิตทางการเมืองเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ดังนั้นประชาชนสามารถแสดงออกซึ่งความต้องการของพวกเขาผ่านกลไกทางการเมืองต่าง ๆ เช่น ระบบราชการ นักการเมือง ความ

ต้องการดังกล่าวจะถูกนำเข้าสู่ระบบการเมืองไปเป็นนโยบายสาธารณะ เมื่อมีการนำนโยบายไปปฏิบัติและได้ผลตามเป้าประสงค์ ก็จะทำให้ประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

การมีส่วนร่วมของประชาชน จึงเป็นการเปิดให้โอกาสประชาชนเป็นฝ่ายตัดสินใจ กำหนดปัญหาความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง เป็นการเสริมพลังอำนาจให้แก่ประชาชน/กลุ่มองค์กรชุมชนให้สามารถระดมขีดความสามารถในการจัดการทรัพยากร การตัดสินใจ และการควบคุมดูแลกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนมากกว่าที่จะเป็นฝ่ายตั้งรับ สามารถกำหนดการดำรงชีวิตได้ด้วยตนเอง ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามความจำเป็นอย่างมีศักดิ์ศรีและสามารถพัฒนาศักยภาพของประชาชน/ชุมชนในด้านภูมิปัญญา ทักษะ ความรู้ ความสามารถ และการจัดการ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ และประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการอย่างมีอิสระ การทำงานต้องเน้นในรูปกลุ่มหรือองค์กรชุมชนที่มีวัตถุประสงค์ในการเข้าร่วมอย่างชัดเจน เนื่องจากพลังกลุ่มจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้งานพัฒนาต่าง ๆ บรรลุสำเร็จตามความมุ่งหมายได้

เทศบาลตำบลเป็นองค์กรที่มีอำนาจและหน้าที่ ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546 กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน พ.ศ. 2542 เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ เพื่อเป็นการส่งเสริมแนวความคิดและกระแสประชาธิปไตยในสังคมที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ เนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไม่ว่าทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการ และปัญหาย่อมต่างกันออกไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้ถูกจุด และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนก็ต้องเป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดี การบริหารงานจึงจะเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพนั่นเอง ไม่สิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น อีกทั้งการปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลซึ่งเป็นหลักสำคัญ การกระจายอำนาจ เช่น รัฐบาลมีอาจจะดำเนินการในการสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหา และความต้องการที่แตกต่างกันไป การแก้ปัญหาหรือจัดบริการโครงการในท้องถิ่นโดยรูปแบบที่เหมือนกันย่อมไม่เกิดผลสูงสุด ท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่าผู้ไม่ได้

อยู่ในท้องถิ่นนั้น ประชาชนในท้องถิ่นจึงเป็นผู้เหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นมากที่สุด

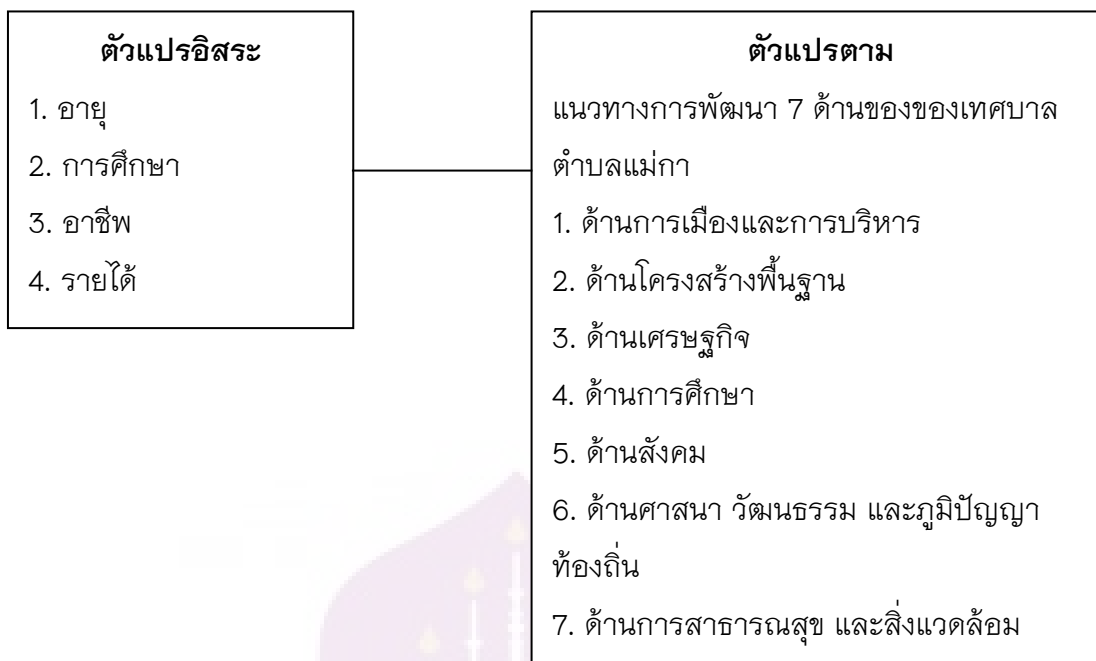
ดังนั้น หากไม่มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลจะต้องรับภาระการดำเนินการทุกอย่าง และไม่ว่าจะสนองความต้องการของท้องถิ่นทุกจุดหรือไม่ รวมทั้งจะต้องดำเนินการเฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่เกี่ยวพันกับท้องถิ่นอื่น หากได้จัดให้มีการปกครองท้องถิ่นเพื่อดำเนินการเองแล้ว ภาระของรัฐบาลก็จะผ่อนคลายไป รัฐบาลจะมีหน้าที่เพียงแต่ควบคุม ดูแลเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษา ผลการดำเนินงานบริการสาธารณะตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้ท้องถิ่นมีมาตรการในการดำเนินการยิ่งขึ้น การแบ่งเบาภาระทำให้รัฐบาลมีเวลาที่จะดำเนินการในเรื่องสำคัญ หรือกิจการใหญ่ ๆ ระดับชาติอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ โดยส่วนรวมความคับคั่งของภาระหน้าที่ต่าง ๆ ที่รวมอยู่ส่วนกลางจะลดน้อยลง ความคล่องตัวในการดำเนินงานของส่วนกลางจะมีมากขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ให้มีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวข้องกับการพัฒนา 7 ด้าน ของเทศบาลตำบลแม่กา นำมากำหนดกรอบ แนวคิดที่ใช้ในการศึกษาโดยสามารถเขียนเป็นแผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการศึกษาได้ ดังนี้

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิด

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาทำวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษานโยบายและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับเทศบาลตำบลแม่กาว่าเป็นไปในลักษณะใดรวมถึงความสัมพันธ์ในเรื่องนโยบายที่รัฐได้ดำเนินการให้เทศบาลตำบลแม่กาจัดทำโครงการในการให้บริการสาธารณะ เพื่อเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ให้มีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่มากที่สุด

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร (population) ประกอบด้วยประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา จำนวน 400 คน

ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง (sampling) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้คำนวณตามหลักการแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างตามสูตรโดยใช้สูตรการคำนวณตามวิธีการของทาโร ยามาเน่ ในระดับความเชื่อมั่น 95%

ขอบเขตด้านพื้นที่

เทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้ศัพท์บางคำในความหมายและขอบเขตจำกัด ดังนี้

1. การเมือง (อังกฤษ: politics) คือ กระบวนการและวิธีการ ที่จะนำไปสู่การตัดสินใจของกลุ่มคน คำนี้มักจะถูกนำไปประยุกต์ใช้กับรัฐบาล แต่กิจกรรมทางการเมืองสามารถเกิดขึ้นได้ทั่วไปในทุกกลุ่มคนที่มีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งรวมไปถึงใน บริษัท แวดวงวิชาการ และในวงการศาสนา
2. นโยบาย หมายถึง แนวทางหรือกรอบที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานหรือปฏิบัติให้บรรลุเป้า หมายตามต้องการ
3. การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การให้โอกาสประชาชนเป็นฝ่ายตัดสินใจกำหนดปัญหาความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง
4. การกระจายอำนาจ คือ การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจ จากภาครัฐส่วนกลางให้แก่องค์กรอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐส่วนภูมิภาค องค์กรอิสระ องค์กรท้องถิ่น องค์กรเอกชน โดยเฉพาะภาคประชาชนไปดำเนินการแทน ซึ่งการถ่ายโอนดังกล่าวอาจจะมีลักษณะเป็นการถ่ายโอนเฉพาะภารกิจ ซึ่งเป็นการแบ่งภารกิจ ให้แก่องค์กรที่ได้รับการกระจายอำนาจดำเนินการ หรือ เป็นการถ่ายโอนโดยยึดพื้นที่เป็นหลัก ซึ่งเป็นการแบ่งพื้นที่เป็นหน่วยงานย่อยในการดำเนินการ
5. ประสิทธิภาพ หมายถึง การใช้คนน้อยกว่างาน แต่สามารถทำงานให้สำเร็จไม่ว่าจะเป็น การบรรลุความสำเร็จในรูปแบบของภารกิจ เป้าหมาย นโยบาย หรือวัตถุประสงค์ก็แล้วแต่ ผลงานที่สำเร็จได้ใช้คนและทุนพอดีกับงาน และยังผลงานที่สำเร็จได้ใช้คนและทุนต่ำมากเท่าใด ยิ่งถือว่าเกิดประสิทธิภาพได้มากเท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทราบระดับความต้องการในการดำเนินงานบริการสาธารณะและปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการตามนโยบายของเทศบาลตำบลแม่กา อันจะเป็นแนวทางการปรับปรุงระบบการบริการสาธารณะแก่ประชาชนให้ดียิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบถึงการดำเนินการนโยบายของรัฐบาลที่เทศบาลนำมาใช้กับประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

3. ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคโดยภาพรวมในการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลแม่กา เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ปรับปรุงศึกษาเพิ่มเติมแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ทำให้ทราบถึงการพัฒนาของนโยบายทั้ง 7 ด้านของเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนาของเทศบาล ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ประชาชนในเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยาครั้งนี้ เป็นการศึกษาประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนาของเทศบาล ตำบลแม่กาว่าเป็นไปในเรื่องนโยบายที่รัฐได้ดำเนินการให้เทศบาลตำบลแม่กาจัดทำโครงการในการให้บริการสาธารณะ เพื่อเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ให้มีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่มากที่สุด ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน โดยได้ใช้แนวคิดและทฤษฎี ดังต่อไปนี้ คือ

แนวความคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ

1. ความหมายและแนวความคิด

1.1 Sharkansky (1970, p.1) นโยบายสาธารณะ คือ กิจกรรมที่กระทำโดยรัฐบาล ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดของรัฐบาล

1.2 Thomas (1984, p.1) นโยบายสาธารณะคือ สิ่งที่รัฐบาลเลือกจะกระทำหรือไม่กระทำ ในส่วนที่จะกระทำครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดของรัฐบาล ทั้งกิจกรรมที่เป็นกิจวัตร และกิจกรรมที่เกิดขึ้นในบางโอกาส

1.3 Anderson (1994, p.5-6) นโยบายสาธารณะ คือ แนวทางการปฏิบัติหรือการกระทำซึ่งมีองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหรือชุดของผู้กระทำที่จะต้องรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสังคม โดยมีจุดมุ่งหมายชัดเจนว่า สิ่งใดที่จะต้องกระทำให้สำเร็จ มิใช่สิ่งทีรัฐบาลเพียงแต่ตั้งใจกระทำหรือเสนอให้กระทำเท่านั้น เป็นการจำแนกให้เห็นความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างนโยบายกับการตัดสินใจของรัฐบาล ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญระหว่างทางเลือกทางเลือกที่ต้องเปรียบเทียบกัน (Competing Alternatives)

1.4 Kenneth and Sidney (1983, p.652-653) นโยบายสาธารณะ คือ พันธะสัญญา ระยะยาวในการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นแบบแผนของรัฐบาล โดยมุ่งถึงสิ่งที่รัฐบาลกระทำจริง มากกว่าสิ่งที่รัฐบาลพูดตั่งนั้นเพื่อให้สามารถเข้าใจในนโยบายสาธารณะของรัฐบาลได้อย่าง

ชัดเจน ประชาชนต้องติดตามการบัญญัติกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติและการนำนโยบายไปปฏิบัติของฝ่ายรัฐบาลอย่างใกล้ชิด

1.5 Carl (1963, p.70) นโยบายสาธารณะ คือ ชุดของข้อเสนอเกี่ยวกับการกระทำของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือรัฐบาลภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ประกอบด้วยปัญหา อุปสรรคและโอกาส นโยบายจะถูกนำเสนอเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาของประชาชน โดยมุ่งที่จะกระทำให้บรรลุเป้าหมาย

1.6 Easton (1953, p.129) นโยบายสาธารณะ หมายถึง อำนาจในการจัดสรรค่านิยมของสังคมทั้งมวลและผู้ที่มีอำนาจในการจัดสรร ก็คือรัฐบาลและสิ่งที่รัฐบาลตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำเป็นผลมาจาก “การจัดสรรค่านิยมของสังคม”

1.7 Heinz and Kennett (1973, p.465) นโยบายสาธารณะ หมายถึง การตัดสินใจที่มีจุดยืนของรัฐบาล ซึ่งจะต้องมีการกระทำที่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมที่มีพันธะผูกพันในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

1.8 Hugh (1972, p.85) นโยบายสาธารณะ หมายถึง ชุดของการกระทำของรัฐบาล หรือสิ่งที่รัฐบาลไม่กระทำ หรือสิ่งที่รัฐบาลตกลงใจที่จะกระทำจริง ๆ โดยประกอบไปด้วยชุดของการกระทำที่เป็นระบบที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่พึงปรารถนา

1.9 Mark (1994, p.3-6) นโยบายสาธารณะมีความหมายดังนี้ ประการแรกการกำหนดความชัดเจนของค่านิยมและความตั้งใจของสังคม ประการที่สองพันธะผูกพันในการจัดสรรงบประมาณ และบริการแก่ประชาชน ประการที่สามให้สิทธิและเอกสิทธิ์แก่ประชาชน

2. องค์ประกอบของนโยบายสาธารณะ

2.1 เป็นกิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ

2.2 เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ของรัฐในการจัดสรรกิจกรรมเพื่อตอบสนองค่านิยมของสังคม

2.3 ผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายสาธารณะ ได้แก่ ผู้นำทางการเมือง ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ พรรคการเมือง สถาบันราชการ ข้าราชการ และประมุขของประเทศ

2.4 กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำต้องเป็นชุดของการกระทำที่มีแบบแผน ระบบ และกระบวนการอย่างชัดเจนเป็นการกระทำที่มีการสานต่ออย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง

2.5 กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำต้องมีเป้าหมาย วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนจำนวนมาก

2.6 เป็นกิจกรรมที่ต้องกระทำให้ปรากฏเป็นจริง มิใช่เป็นเพียงการแสดงเจตนารมณ์หรือความตั้งใจที่จะกระทำด้วยคำพูดเท่านั้น

2.7 กิจกรรมที่เลือกกระทำต้องมีผลลัพธ์ในการ แก้ไขปัญหาที่สำคัญของสังคม ทั้งปัญหาความขัดแย้ง หรือความร่วมมือของประชาชน

2.8 เป็นการตัดสินใจที่จะกระทำเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมาก มิใช่การตัดสินใจเพื่อประโยชน์เฉพาะบุคคล และเป็นชุดของการตัดสินใจที่เป็นระบบมิใช่เป็นการตัดสินใจแบบเอกเทศ

2.9 เป็นการเลือกทางเลือกที่จะกระทำ โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

2.10 เป็นกิจกรรมที่เกิดจากการต่อรองหรือประนีประนอมระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง

2.11 เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้งกิจกรรมภายในประเทศและระหว่างประเทศ

2.12 กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำอาจก่อให้เกิดผลทั้งทางบวกและทางลบต่อสังคม

2.13 เป็นกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย

3. ความสำคัญของนโยบายสาธารณะ

ประการแรก ต่อผู้กำหนดนโยบาย:

รัฐบาลที่สามารถกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับ ความต้องการของประชาชน และสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะได้รับความเชื่อถือและความนิยมจากประชาชน ส่งผลให้รัฐบาลดังกล่าวมีโอกาสในการดำรงอำนาจในการบริหารประเทศยาวนานขึ้น

ประการที่ 2 ต่อประชาชน:

นโยบายสาธารณะเป็นผลผลิตทางการเมืองเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ดังนั้นประชาชนสามารถแสดงออกซึ่งความต้องการของพวกเขาผ่านกลไกทางการเมืองต่าง ๆ เช่น ระบบราชการ นักการเมือง ความต้องการดังกล่าวจะถูกนำเข้าสู่ระบบการเมืองไปเป็นนโยบายสาธารณะ เมื่อมีการนำนโยบายไปปฏิบัติและได้ผลตามเป้าประสงค์ ก็จะทำให้ประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ประการที่ 3 ในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการบริหารประเทศของรัฐบาล ประกอบด้วย:

1. เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ
2. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการตอบสนองความต้องการของประชาชน
3. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประชาชน
4. เป็นการใช้อำนาจของรัฐบาลเพื่อจัดสรรค่านิยมทางสังคม
5. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคม

6. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการเสริมสร้างความเสมอภาคในโอกาสแก่ประชาชน
7. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการกระจายรายได้ให้แก่ประชาชน
8. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการกระจายความเจริญไปสู่ชนบท
9. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
10. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
11. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ
12. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการรักษาความมั่นคงของประเทศ
13. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการเจริญสัมพันธภาพระหว่างประเทศ
14. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการรักษาผลประโยชน์ระหว่างประเทศ
15. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการส่งเสริมการลงทุนและการจ้างงานในประเทศ
16. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประชาชน
17. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของสังคม
18. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนอย่างเสมอภาคและทั่วถึง
19. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการพัฒนาชุมชนเมือง
20. เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ
21. เป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มีเสถียรภาพมั่นคง

4. นโยบายสาธารณะกับระบอบการเมือง

- 4.1 ระบอบการปกครองแบบอำนาจนิยม
การตัดสินใจในนโยบายขึ้นอยู่กับความเห็นชอบหรือความพอใจส่วนตัวของผู้ปกครองเป็นสำคัญ
- 4.2 ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย
ในการปกครองแบบประชาธิปไตยจะส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอำนาจสูงสุดในการปกครองเป็นของประชาชน ดังนั้นจึงเป็นการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทหรือมีอิทธิพลในการกำหนดนโยบาย

5. แนวทางการศึกษานโยบายสาธารณะ

- 5.1 การศึกษานโยบายตามแนวทางรัฐศาสตร์
  - 5.1.1 จุดมุ่งเน้นของการศึกษานโยบายตามแนวทางรัฐศาสตร์ คือ เรื่องของเนื้อหาสาระของนโยบาย เนื้อหาของนโยบาย และข้อเสนอแนะสำหรับนโยบาย

5.1.2 นโยบายสาธารณะที่เน้นเรื่องเนื้อหาสาระ จะครอบคลุมประเด็นนโยบายในเรื่องนโยบายสิ่งแวดล้อม สวัสดิการการศึกษา หรือการพลังงาน

5.1.3 ความโดดเด่นของนโยบายสาธารณะในด้านเนื้อหาสาระ คือ ประเด็นปัจจุบันของการเมืองที่เกิดขึ้นในแต่ละขณะนั่นเอง

5.2 การศึกษานโยบายตามแนวทางรัฐประศาสนศาสตร์

5.2.1 การศึกษานโยบายตามแนวทางนี้ให้ความสำคัญในเรื่องนโยบายสาธารณะเป็นอย่างมาก โดยให้ความสนใจเกี่ยวกับความคิดเชิงทฤษฎี เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อการกำหนดนโยบายและความสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

5.2.2 นอกจากนี้ยังให้ความสนใจเรื่องการวิเคราะห์ผลผลิตนโยบาย และผลกระทบของนโยบายสาธารณะว่าสอดคล้องกับเป้าประสงค์หรือไม่

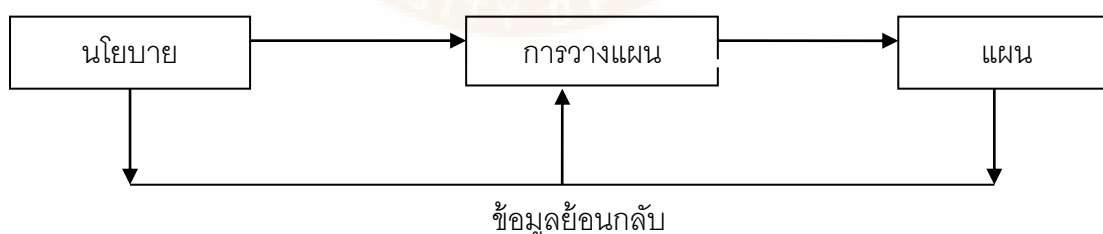
นโยบายและการวางแผน

1. การนำนโยบายสาธารณะของรัฐไปปฏิบัติให้เป็นจริงจำแนกได้ 2 ลักษณะ

1.1 เป็นการนำนโยบายของรัฐไปปฏิบัติโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ทันทีโดยไม่ต้องมีการวางแผน

1.2 เป็นการนำนโยบายของรัฐไปปฏิบัติโดยต้องมีการวางแผนรองรับ

แผน (Plan) คือ รูปธรรมของนโยบายที่ประกอบด้วยมาตรการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติปรากฏเป็นจริง และเป็นผลผลิตของการวางแผน ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบาย การวางแผน และแผน สามารถแสดงได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 2 แสดงผลผลิตของการวางแผนความสัมพันธ์

2. ปรัชญาของการวางแผน

2.1 Planning มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Planum แปลว่า แบนหรือราบ โดยนำมาใช้ในความหมายแคบๆเกี่ยวกับการวาดภาพวัตถุลงบนพื้นผิวที่ราบเรียบ

2.2 ปรัชญาของการวางแผนสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

2.2.1 การวางแผนโดยมุ่งความพอใจระดับหนึ่ง (Satisfying Planning)

- 1) หลักการคือ “ถ้าเราไม่สามารถวัดสิ่งที่เราต้องการได้ เราก็ควรต้องการเฉพาะสิ่งที่เราวัดได้เท่านั้น หรืออาจไม่จำเป็นต้องวัดสิ่งที่เราต้องการ
- 2) ลักษณะสำคัญคือ ความต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากเดิมเพียงเล็กน้อย มีลักษณะอนุรักษ์นิยม เพื่อให้การดำเนินนโยบายเป็นไปโดยเรียบง่าย
- 3) มุ่งแก้ไขเฉพาะปัญหาและอุปสรรคให้ผ่านพ้นไป มุ่งความอยู่รอดขององค์การมากกว่ามุ่งการพัฒนาและการเติบโตขององค์การ

หลักการสำคัญของการวางแผนโดยมุ่งความพอใจระดับหนึ่ง

1. ทำการเปลี่ยนแปลงจำนวน และขนาด จากนโยบายและการปฏิบัติที่เป็นอยู่ให้น้อยที่สุด
2. เพิ่มการใช้ทรัพยากรเพื่อการวางแผนให้น้อยที่สุด
3. ทำการวางแผนโดยให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างขององค์การให้น้อยที่สุด เพื่อลดการต่อต้านจากบุคลากรภายในองค์การ

จุดอ่อนของการวางแผนโดยมุ่งความพอใจระดับหนึ่ง

1. ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลรอบด้านทำให้ขาดโอกาส
2. ไม่ส่งเสริมให้นักวางแผนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบและกระบวนการวางแผนที่มีประสิทธิภาพ
3. การวางแผนแบบนี้จะหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์การ
4. ใช้ข้อมูลจากการพยากรณ์เพียงด้านเดียวและหลีกเลี่ยงข้อมูลที่มาจากการพยากรณ์ความเป็นไปได้

2.2.2 การวางแผนโดยมุ่งผลตอบแทนที่ดีที่สุด(Optimizing Planning)

- 1) ต้องการทำการวางแผนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยใช้ตัวแบบในการพัฒนาและการคำนวณที่เป็นระบบมาเป็นเครื่องมือในการวางแผน
- 2) วัตถุประสงค์ และเป้าประสงค์จะถูกกำหนดโดยใช้แนวคิดเชิงปริมาณเป็นหลัก ในกรณีที่มีวัตถุประสงค์เชิงคุณภาพจะมีการปรับให้เป็นเชิงปริมาณ
- 3) ความสำเร็จของการวางแผนขึ้นอยู่กับปัจจัยของข้อมูลที่สมบูรณ์และเที่ยงตรงมากพอสำหรับการวิเคราะห์ และความสามารถในการหาตัวแบบที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับการวางแผน

หลักการสำคัญของการวางแผนโดยมุ่งผลตอบแทนที่ดีที่สุด

1. ใช้ทรัพยากรน้อยในการบรรลุเป้าประสงค์ขององค์การ
2. ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากการใช้ทรัพยากรให้น้อยที่สุด
3. เพื่อให้ได้รับความสมดุลระหว่างผลประโยชน์และต้นทุน ให้มากที่สุด

จุดอ่อนของการวางแผนโดยมุ่งผลตอบแทนที่ดีที่สุด

1. มีแนวโน้มละเลยต่อสิ่งที่วัดไม่ได้ในเชิงปริมาณซึ่งนำไปสู่ความคลาดเคลื่อนในการวิเคราะห์
2. ข้อมูลที่ใช้ต้องมีความเที่ยงตรงและเพียงพอ
3. ผลสำเร็จของการวางแผนขึ้นอยู่กับการพัฒนาตัวแบบที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์
4. ไม่สามารถสร้างตัวแบบเฉพาะสำหรับใช้เป็นตัวแทนของเป้าประสงค์ทั้งหมดขององค์การ
5. ข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนโดยมากจะมาจากกรวิจัย ซึ่งอาจทำให้การวางแผนไม่ทันกับความต้องการที่เกิดขึ้น

2.2.3 การวางแผนโดยมุ่งการปรับตัวขององค์การ (Adaptivizing Planning)

1) มุ่งเน้นการวางแผนแบบนวัตกรรม ซึ่งยังไม่เป็นที่แพร่หลาย เนื่องจากยังไม่สามารถพัฒนาแนวคิดที่ชัดเจนและครอบคลุมในการวางแผนเพื่อให้เกิดการปรับตัวอย่างสร้างสรรค์

2) ลักษณะสำคัญของการวางแผนโดยมุ่งการปรับตัวขององค์การอย่างสร้างสรรค์ คือ

2.1) การวางแผนในแนวนี้ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่าค่านิยมหลักของการวางแผนเกิดอยู่ในกระบวนการวางแผน ความสำเร็จของแผนขึ้นอยู่กับความร่วมมือของนักบริการในกระบวนการวางแผน มิใช่การใช้แผน

2.2) ความต้องการในการวางแผนเกิดขึ้นจากความบกพร่องในการจัดการและการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นวัตถุประสงค์หลักของการวางแผนควรจะมุ่งเน้นการออกแบบองค์การและระบบการจัดการเพื่อลดความต้องการในอนาคตที่จะต้องวางแผนซ้ำรอยอดีตขององค์การ

2.3) ความรู้ของนักวางแผนเกี่ยวกับอนาคต จำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ ความแน่นอน ความไม่แน่นอน และการเพิกเฉย ซึ่งลักษณะที่แตกต่างกันนี้ ต้องมีการวางแผนที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถปรับตัวได้ตามสภาพการณ์ของอนาคต

3. ความหมายของการวางแผน

3.1 Stephen P. Robbins and Mary Coulter: การวางแผน หมายถึง การกำหนด เป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์ขององค์การ รวมทั้งการกำหนดกลยุทธ์ทั้งหมด เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ของวัตถุประสงค์ดังกล่าว ตลอดจนการพัฒนาลำดับขั้นของการวางแผนอย่างครอบคลุม เพื่อที่จะ บูรณาการและประสานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องให้เป็นหนึ่งเดียวกัน การวางแผนจึงเกี่ยวข้องกับทั้ง เป้าหมายและวิธีการ

3.2 David H. Holt: การวางแผน หมายถึง กระบวนการในการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การและวิธีการ เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ วัตถุประสงค์ขององค์การ คือ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์จะให้บังเกิดขึ้น ณ จุดหนึ่งของเวลาในอนาคตที่ต้องการ

3.3 Brain W. Scott: การวางแผน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ซึ่งครอบคลุม การประเมินสิ่งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีความมุ่งมั่นที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ภายใต้บริบทของอนาคตที่คาดหมายไว้ รวมทั้งการพัฒนาทางเลือกหรือชุดของการกระทำ เพื่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ในการเลือกทางเลือกสำหรับการวางแผนที่จะนำไปปฏิบัตินั้น อาจจะมีทางเลือกใดทางหนึ่งหรือเลือกหลายๆทางจากทางเลือกที่มีอยู่ทั้งหมด

3.4 George A. Steiner: การวางแผนมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง จุดเริ่มต้นของกระบวนการวางแผน เริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ กลยุทธ์และรายละเอียดของแผน เพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ภายใต้กระบวนการนี้จะต้องจัดตั้งองค์การขึ้นมา สำหรับ รับผิดชอบการตัดสินใจนำแผนไปปฏิบัติ รวมทั้งทบทวนผลจากการปฏิบัติตามแผน และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค และการปรับปรุงวงจรของการ วางแผนใหม่

3.5 Russell L. Ackoff: การวางแผน หมายถึง การออกแบบสิ่งที่พึงประสงค์ใน อนาคต และการกำหนดแนวทางที่มีประสิทธิผลเพื่อบรรลุสิ่งที่พึงประสงค์ดังกล่าว การวางแผน เป็นเครื่องมือของผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ และเป็นเรื่องของคนที่เกี่ยวข้องในกระบวนการทั้งหมด

การวางแผน คือ กระบวนการตัดสินใจซึ่งมีลักษณะพิเศษ 3 ประการ คือ

1. เป็นการตัดสินใจที่กระทำล่วงหน้าก่อนที่การกระทำตามแผนจะเกิดขึ้นจริง
2. เป็นการตัดสินใจที่พึ่งพาซึ่งกันและกันและเป็นชุดของการตัดสินใจที่เป็น

ระบบ

3. เป็นกระบวนการตัดสินใจเพื่อการบรรลุสิ่งที่พึงประสงค์ในอนาคต

3.6 สิ่งที่ใช้การวางแผน คือ

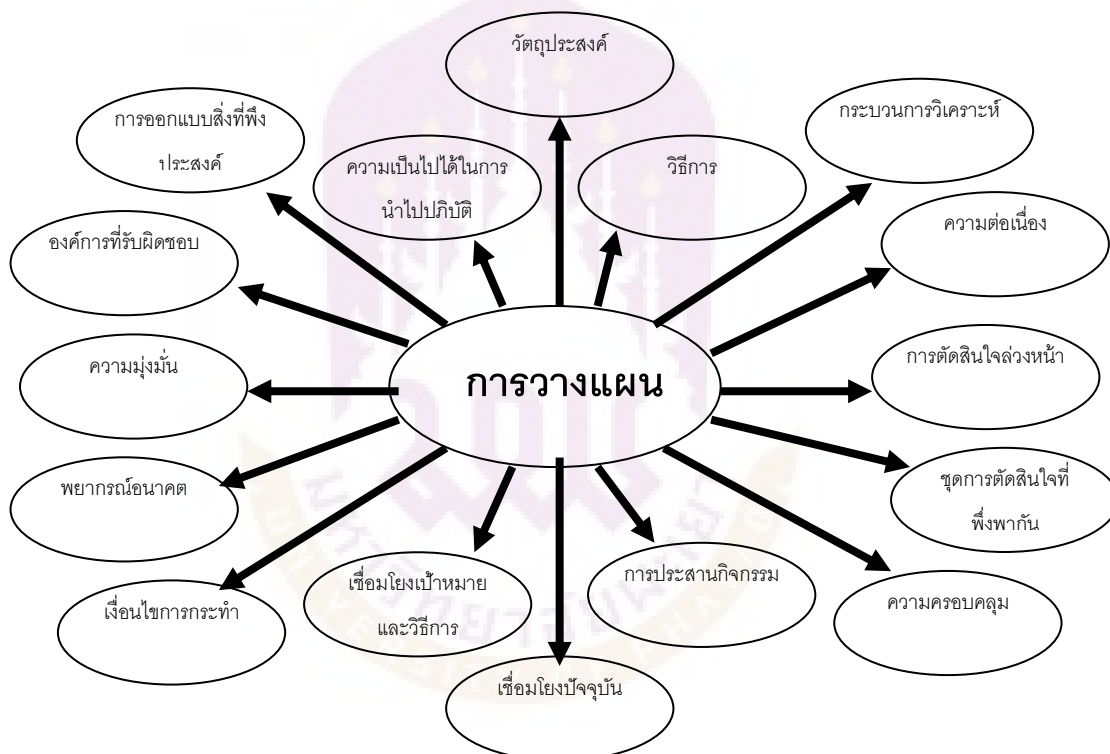
3.6.1 การวางแผนไม่ใช้การพยากรณ์ แต่การพยากรณ์เป็นปัจจัยพื้นฐาน สำหรับการวางแผน

3.6.2 การวางแผนไม่ใช้การตัดสินใจในอนาคต แต่เป็นการตัดสินใจในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดผลที่พึงประสงค์ในอนาคต

3.6.3 ปัญหาพื้นฐานของการวางแผน คือ ไม่ใช่เรื่องที่จะทำอะไรในอนาคต แต่เป็นเรื่องที่ต้องกระทำในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ในอนาคตที่ไม่แน่นอน

3.6.4 การวางแผนสำหรับอนาคต ไม่ใช่การพยายามกำจัดความเสี่ยง แต่ต้องทำความเข้าใจธรรมชาติของความเสี่ยง แล้วตัดสินใจเลือกทางเลือกที่จะนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายมากที่สุด

3.7 องค์ประกอบและคุณลักษณะสำคัญของการวางแผน

ภาพ 3 แสดงองค์ประกอบและคุณลักษณะสำคัญของการวางแผน

4. ความสำคัญและความจำเป็นของการวางแผน

4.1 ความสำคัญของการวางแผนซึ่งสามารถระบุเป็นรูปธรรมได้

- 4.1.1 เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศหรือพัฒนาองค์การ
- 4.1.2 เพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม
- 4.1.3 เพื่อลดความสูญเสียและความซ้ำซ้อนในองค์การ

- 4.1.4 เพื่อกำหนดมาตรฐานการควบคุม
- 4.1.5 เพื่อกำหนดแนวทางการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 4.1.6 เพื่อสร้างความผูกพันในหมู่พนักงานต่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน
- 4.1.7 เพื่อการบรรลุเป้าประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.1.8 เพื่อการพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- 4.1.9 เพื่อพัฒนาแนวทางรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสม
- 4.1.10 เพื่อลดความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของอนาคต
- 4.1.11 เพื่อการระบุผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างชัดเจน
- 4.1.12 เพื่อการสำรวจและจัดสิ่งที่ไร้ประสิทธิภาพออกจากองค์การ
- 4.1.13 เพื่อการเปรียบเทียบระดับความสำเร็จที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าประสงค์ที่

กำหนดไว้

4.1.14 เพื่อเป็นเครื่องมือของผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ในการเพิ่มพูนสมรรถนะในการบรรลุเป้าประสงค์ขององค์การ

4.1.15 เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการแข่งขันเพื่อช่วงชิงการนำ

4.2 ความจำเป็นในการวางแผน

4.2.1 เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้รับผิดชอบเข้าสู่ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ และเพื่อก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์สถานะของปัญหาดังกล่าวอย่างกว้างขวาง

4.2.2 เพื่อกระตุ้นให้เกิดการถกเถียงและอภิปรายเกี่ยวกับทางเลือกที่ควรกระทำ

4.2.3 เพื่อนำเสนอแนวทางปฏิบัติหรือชุดของการกระทำที่เฉพาะเจาะจง

4.4.4 เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ของการจัดสรรงบประมาณ

4.4.5 เพื่อนำเสนอการบริหารโดยใช้หลักเหตุผล

4.4.6 เพื่อนำเสนอการวางแผนที่ก่อให้เกิดผลผลิต

4.4.7 เพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด หลีกเลี่ยงการสูญเสียและปรับปรุง

การประสานงาน

4.4.8 เพื่อรักษาสัมพันธภาพกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.4.9 เพื่อการเปิดเผยกิจกรรมขององค์การให้เป็นที่ประทับใจแก่บุคคลภายนอก

5. ประเภทของการวางแผน

5.1 การวางแผนโดยจำแนกตามรูปแบบ

5.1.1 การวางแผนแบบไม่เป็นทางการ

- 1) การใช้วิจารณ์ญาณและประสบการณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญ

- 2) เป็นการตัดสินใจของบุคคลเดียวหรือคนจำนวนน้อยเท่านั้น
- 3) การวางแผนไม่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร
- 4) เป็นการวางแผนที่ไม่มีการกำหนดเป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์
- 5) เป็นการวางแผนที่ไม่มีการกำหนดวิธีการหรือแนวทางที่ชัดเจน
- 6) เป็นการวางแผนที่ไม่เป็นระบบและไม่มีความต่อเนื่อง
- 7) เป็นการวางแผนที่มีลักษณะเป็นศิลปะมากกว่าเป็นศาสตร์
- 8) เป็นการวางแผนที่มีลักษณะอัตวิสัย (ความรู้สึก) มากกว่าภววิสัย

(รูปธรรม)

- 9) เป็นการวางแผนที่ผู้บริหารในอดีตใช้กันมายาวนาน

5.1.2 การวางแผนแบบเป็นทางการ

การวางแผน

- 1) เป็นการวางแผนที่มีการกำหนดเป้าประสงค์
- 2) เป็นการวางแผนที่ต้องใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการวิเคราะห์สำหรับ
- 3) เป็นการวางแผนที่มีการกำหนดวิธีการหรือแนวทางปฏิบัติอย่างชัดเจน
- 4) เป็นการตัดสินใจเลือกทางเลือกโดยใช้หลักเหตุผล
- 5) การวางแผนกระทำเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน
- 6) เป็นการวางแผนที่ประกอบด้วยกระบวนการวางแผนเป็นขั้นตอน
- 7) เป็นการวางแผนที่สามารถพัฒนาและถ่ายทอดได้อย่างเป็นระบบ
- 8) เป็นการวางแผนที่ก่อให้เกิดการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 9) เป็นการวางแผนที่สามารถตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขได้อย่างเป็น

ระบบ

- 10) เป็นการวางแผนที่มีลักษณะภววิสัยมากกว่าอัตวิสัย
- 11) เป็นการวางแผนที่มีลักษณะเป็นศาสตร์มากกว่าเป็นศิลปะ
- 12) เป็นการวางแผนที่ผู้นำองค์กรที่มีวิสัยทัศน์นิยมใช้เป็นเครื่องมือใน

การบริหาร

5.2 การวางแผนโดยจำแนกตามความถี่ของการใช้แผน

5.2.1 การวางแผนเพื่อการใช้ประโยชน์เพียงครั้งเดียว

5.2.2 การวางแผนเพื่อการใช้ประโยชน์ถาวร

5.3 การวางแผนโดยจำแนกตามระบบการบริหาร

คณะกรรมการขององค์การมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดภารกิจขององค์การ

ดังนี้

1. ผู้บริหารระดับสูง

นำภารกิจที่กำหนดโดยคณะกรรมการมาแปลงเป็นแผนกลยุทธ์

2. ผู้บริหารระดับกลาง

เชื่อมโยงระหว่างผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับต้นแปลงแผนกลยุทธ์ให้เป็นแผนบริหาร ซึ่งมีความเป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารระดับต้นสามารถนำไปจัดทำแผนปฏิบัติให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ของแผนกลยุทธ์

3. ผู้บริหารระดับต้น

แปลงแผนบริหารให้เป็นแผนการปฏิบัติการเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ของแผนบริหารและแผนกลยุทธ์

3.1 การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning)

3.1.1 การวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง การวางแผนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้ข้อมูลในการวินิจฉัยเหตุการณ์ต่าง ๆ และการกำหนดชุดของกิจกรรมที่จะนำไปปฏิบัติให้เหมาะสม เพื่อให้องค์กรอยู่ในฐานะที่ดีที่สุด มีความพร้อมและสมรรถนะที่จะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.2 เป็นการวางแผนระยะยาวตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นเป็นเสมือนเข็มทิศกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กร

3.1.3 หลักการพื้นฐานที่ต้องคำนึงถึงในการวางแผนกลยุทธ์ คือ

1) การกำหนดเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ขององค์กรให้ชัดเจน

2) การกำหนดฐานคติสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

3) การคาดการณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีในอนาคต

4) การเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสม

3.2 การวางแผนบริหาร (Managerial Planning)

การวางแผนบริหาร หมายถึง การนำแผนกลยุทธ์มากำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมชัดเจนว่า ในแต่ละปีต้องบรรลุวัตถุประสงค์อะไรบ้าง โดยมีแนวทางปฏิบัติหรือชุดของการกระทำอย่างไร วัตถุประสงค์ที่กำหนดจะต้องสามารถวัดระดับความสำเร็จได้ โดยจะต้องมีความครอบคลุมถึงเรื่องงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินงานตามแผน และการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายรวมขององค์กรที่ทุกหน่วยงานจะต้องยึดถือร่วมกัน

3.3 การวางแผนปฏิบัติการ (Operational Planning)

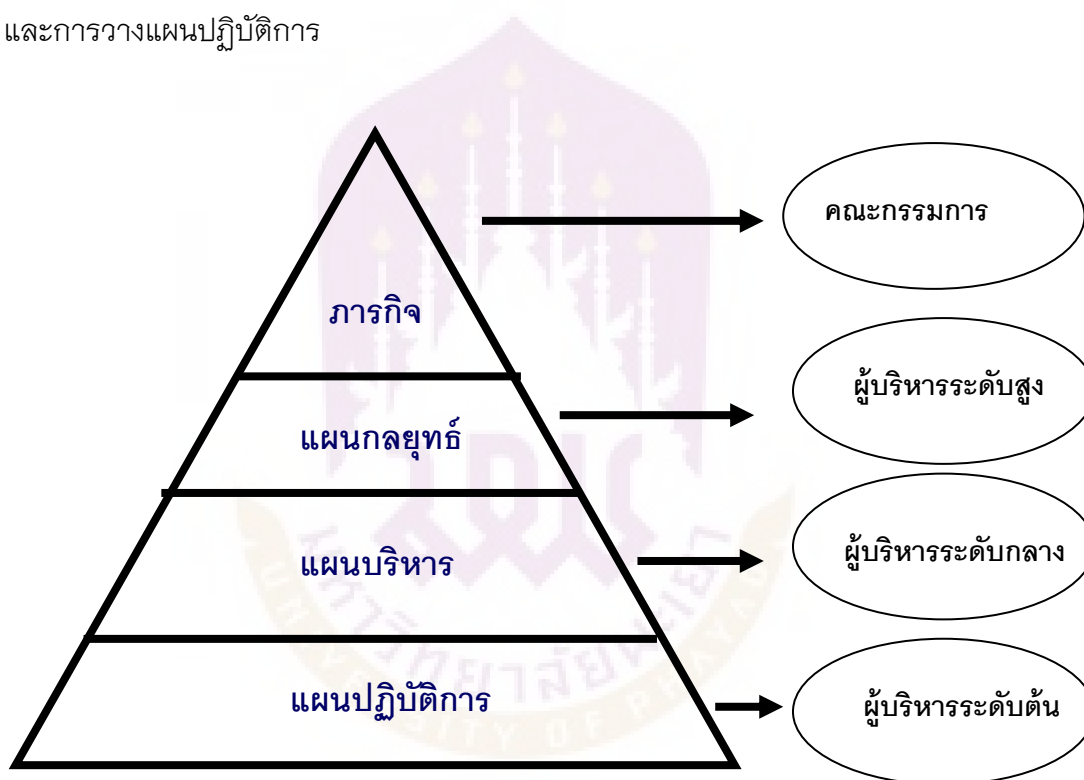
3.3.1 เป็นการวางแผนระยะสั้น

3.3.2 ทุกขั้นตอนจะต้องสามารถประเมินหรือวัดผลสำเร็จได้อย่าง

ชัดเจน

3.3.3 การวางแผนปฏิบัติการจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การและของหน่วยงานแต่ละส่วน พร้อมทั้งรายละเอียดในการใช้ทรัพยากรและขั้นตอนการปฏิบัติทุกขั้นตอนอย่างชัดเจน

3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างภารกิจการวางแผนกลยุทธ์ การวางแผนบริหาร และการวางแผนปฏิบัติการ

ภาพ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภารกิจการวางแผนกลยุทธ์ การวางแผนบริหาร และการวางแผนปฏิบัติการ

5.4 การวางแผนโดยจำแนกตามระดับพื้นที่

5.4.1 การวางแผนระดับชาติ

5.4.2 การวางแผนระดับภาค

5.4.3 การวางแผนระดับจังหวัด

6. กระบวนการวางแผน

6.1 การศึกษาสภาพปัญหาและการพยากรณ์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

6.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน

6.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

6.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรขององค์การ

6.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์การ

6.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาส

6.2 การกำหนดโครงสร้างของการวางแผน

6.2.1 การพิจารณานโยบายรัฐ

6.2.2 การพิจารณาสภาพของเศรษฐกิจ

6.2.3 การพิจารณาปัจจัยภายนอก

6.3 การกำหนดวัตถุประสงค์

6.3.1 มีความเป็นไปได้และเฉพาะเจาะจง

6.3.2 สามารถวัดระดับความสำเร็จได้

6.3.3 สามารถทำได้

6.3.4 มีเหตุผลและสอดคล้องกับความเป็นจริง

6.3.5 มีการกำหนดเวลาที่จะกระทำให้สำเร็จ

6.4 การวิเคราะห์ทางเลือกและการจัดทำแผน

6.4.1 การวิเคราะห์ทางเลือก

6.4.2 การมีส่วนร่วมของผู้รับผิดชอบทุกระดับ

6.4.3 การจัดทำแผนให้เหมาะสมกับเป้าประสงค์และวัตถุประสงค์ขององค์การ

6.5 การปฏิบัติตามแผน

6.5.1 การจัดตั้งองค์การรับผิดชอบการนำแผนไปปฏิบัติ

6.5.2 การอบรมให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนไปปฏิบัติมีความรู้ความ

เข้าใจวัตถุประสงค์ของแผน

6.5.3 การจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นต่อการนำแผนไปปฏิบัติให้เหมาะสม

6.5.4 ความมุ่งมั่นของบุคลากรที่จะนำแผนไปปฏิบัติ

6.6 การประเมินผลและการปรับปรุงแผน

6.6.1 การตรวจสอบระดับความสำเร็จ

6.6.2 การตรวจสอบความเหมาะสมของวัตถุประสงค์

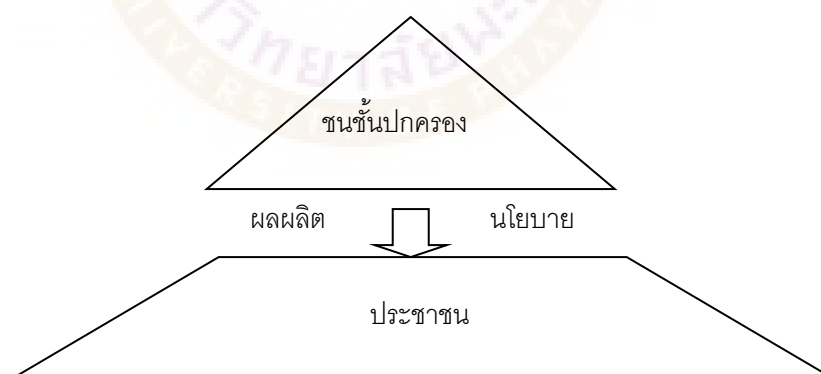
6.6.3 ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม

- 6.6.4 ตรวจสอบสมรรถนะขององค์การในการนำแผนไปปฏิบัติ
- 6.6.5 การประเมินผลการนำแผนไปปฏิบัติ
- 6.6.6 การปรับปรุงแผนให้เหมาะสม
- 7. ปัญหาและอุปสรรคของการวางแผน
  - 7.1 ผู้บริหารขาดความเชื่อถือความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าของการวางแผน
  - 7.2 การวางแผนต้องใช้ทรัพยากร ทั้งงบประมาณ บุคลากรและเวลา
  - 7.3 การวางแผนต้องใช้ข้อมูลที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้
  - 7.4 การวางแผนแล้วไม่นำไปปฏิบัติ
  - 7.5 ผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจคุณค่าและความสำคัญของแผน

ตัวแบบนโยบายสาธารณะ

ตัวแบบนโยบายสาธารณะ

1. ตัวแบบชนชั้นนำ (Elite Model)
  - 1.1 ให้ความสำคัญกับบทบาทหรืออิทธิพลของชนชั้นหรือชนชั้นปกครองที่มีอำนาจการตัดสินใจนโยบายสาธารณะอย่างเด็ดขาด
    - 1.2 ชนชั้นปกครองจะยึดถือความพึงพอใจหรือค่านิยมของตนเองเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจนโยบาย โดยประชาชนไม่มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ซึ่งแสดงให้เห็นดังแผนภาพต่อไปนี้

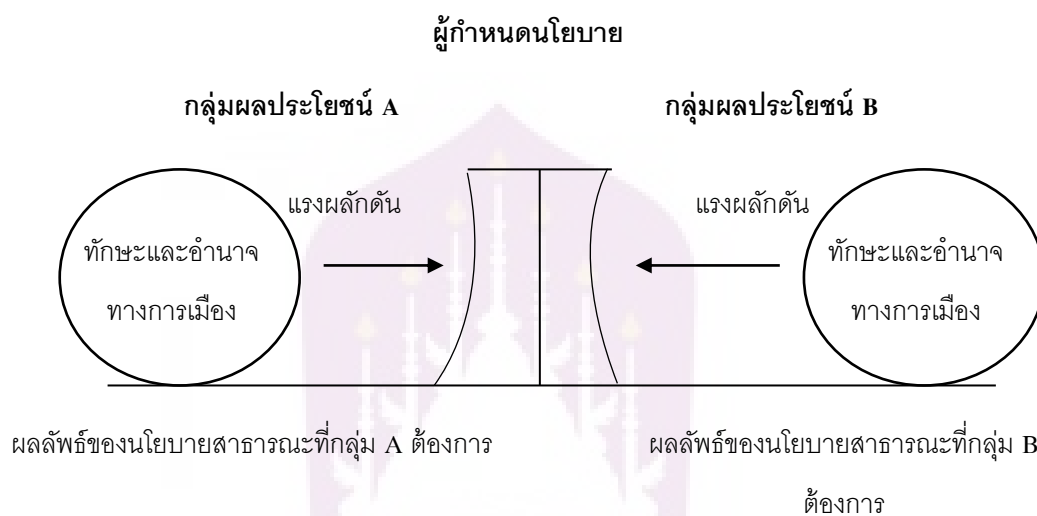
ภาพ 5 แสดงแผนภาพตัวแบบนโยบายสาธารณะชนชั้นปกครอง

- 1.3 ตัวอย่างนโยบาย เช่น นโยบายการเปิดเสรีทางการเมือง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2511

2. ตัวแบบดุลยภาพระหว่างกลุ่ม (Group Equilibrium Model)

2.1 ผู้กำหนดนโยบายจะถูกพิจารณาว่าเป็นผู้ที่ตอบสนองต่อความกดดันของกลุ่ม ได้แก่ การต่อรอง (Bargaining) การประนีประนอม (Compromising) ระหว่างความต้องการที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มอิทธิพลและผลประโยชน์

2.2 นักการเมืองจะพยายามที่จะก่อให้เกิดการรวมกลุ่มเสียงข้างมากเพื่อให้การประนีประนอมประสบผลสำเร็จโดยง่าย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแผนภาพต่อไปนี้

ภาพ 6 แสดงตัวแบบดุลยภาพ

ตัวอย่างนโยบายได้แก่

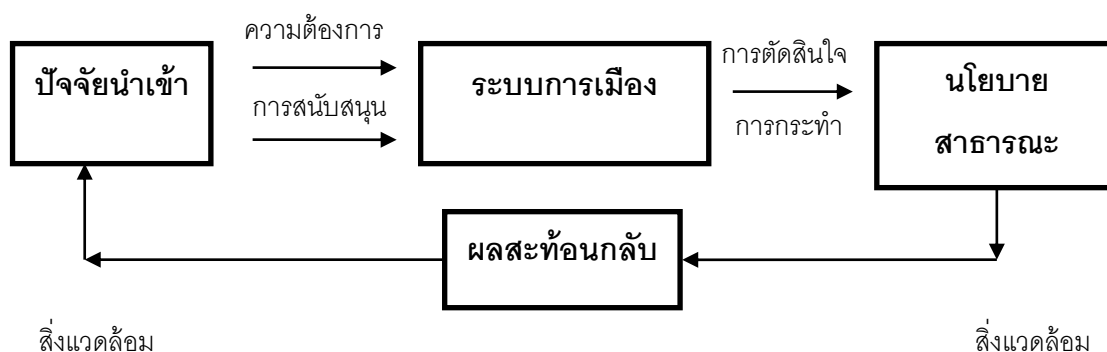
1. พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. 2527
2. พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518

3. ตัวแบบเชิงระบบ (System Model)

3.1 สิ่งมีชีวิตต้องทำงานอย่างเป็นระบบ (System function) ระบบจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีหน้าที่เฉพาะและจะต้องสอดคล้องประสานกัน

3.2 ชีวิตการเมืองต้องดำรงอยู่อย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างระบบการเมือง (Political System) และสิ่งแวดล้อม (Environment) ที่อยู่ล้อมรอบระบบการเมือง

3.3 นโยบายสาธารณะ ตัวผลผลิตของระบบการเมือง (Political Outputs) ซึ่งเกิดจากอำนาจในการจัดสรรค่านิยม หรืออำนาจในการตัดสินใจนโยบายของระบบการเมือง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแผนภาพต่อไปนี้

ภาพ 7 แสดงตัวแบบเชิงระบบ

ตัวอย่าง นโยบายพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่วนผลสะท้อนกลับ คือ มาตรการปราบปรามผู้ละเมิดกฎหมาย

4. ตัวแบบสถาบัน (Institutional Model)

4.1 ฐานคติที่สำคัญ คือ นโยบายสาธารณะเป็นผลผลิตของสถาบันการเมือง ซึ่งได้แก่ สถาบันนิติบัญญัติ สถาบันบริหาร สถาบันตุลาการ สถาบันการปกครองท้องถิ่น และสถาบันพรรคการเมือง

4.2 นโยบายจะไม่มีผลเป็นนโยบายสาธารณะ จนกว่านโยบายนั้นจะได้รับความเห็นชอบถูกนำไปปฏิบัติ และใช้บังคับโดยสถาบันราชการที่รับผิดชอบ

4.3 สถาบันราชการมีบทบาทในการกำหนดคุณลักษณะของนโยบายสาธารณะ 3 ประการ ได้แก่

4.3.1 สถาบันราชการเป็นผู้รับรองความชอบธรรมของนโยบาย

4.3.2 นโยบายสาธารณะมีลักษณะของความครอบคลุมทั้งสังคม

4.3.3 รัฐบาลเท่านั้นที่ผู้ผูกขาดอำนาจการบังคับใช้ในสังคม

4.4 สถาบันทางการเมืองมีบทบาทในการกำหนดแบบแผน โครงสร้าง พฤติกรรมของปัจเจกบุคคลและกลุ่มบุคคล และแบบแผนดังกล่าวจะดำรงอยู่อย่างมั่นคง

4.5 โครงสร้างของสถาบันการเมือง การจัดระเบียบในสถาบัน และขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ ของสถาบันทางการเมือง จะมีผลต่อเนื่องต่อการกำหนดนโยบายและเนื้อหาของสาระของนโยบายสาธารณะ

4.6 ตัวอย่างนโยบายที่เป็นผลผลิตของสถาบันบริหาร ได้แก่

4.6.1 นโยบายการปรับลดบทบาทของรัฐจากการเป็นผู้ดำเนินการมาเป็นผู้วางกฎเกณฑ์ กำกับ ดูแล

4.6.2 นโยบายการปฏิรูประบบราชการ

4.6.3 นโยบายการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น

ตัวอย่างนโยบายที่เป็นผลผลิตของสถาบันบริหาร (ต่อ) ได้แก่

นโยบายการเงินการคลัง นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรม นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว

การกำหนดนโยบายของสถาบันต่าง ๆ นั้น ทุกสถาบันจะมีกรอบการปฏิบัติของตนเอง ดังนั้นในการวิเคราะห์นโยบาย จึงต้องให้ความสนใจต่อกระบวนการในการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบของแต่ละสถาบันด้วย

5. ตัวแบบกระบวนการ (Process Model)

5.1 ฐานคิดที่สำคัญ คือ นโยบายเป็นผลลัพธ์ของกิจกรรมทางการเมือง โดยถือว่ากระบวนการและพฤติกรรมทางการเมือง คือ ศูนย์กลางของการศึกษานโยบาย

5.2 นโยบายสาธารณะส่วนใหญ่ถูกกำหนดและนำไปปฏิบัติภายใต้กรอบความคิดตัวแบบกระบวนการทั้งสิ้น แต่จะมีความครอบคลุมแค่ไหนนั้น ขึ้นอยู่กับระดับการพัฒนาของสังคม

5.3 ชุดของกระบวนการนโยบายสาธารณะแบ่งเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.3.1 การจำแนกลักษณะปัญหา

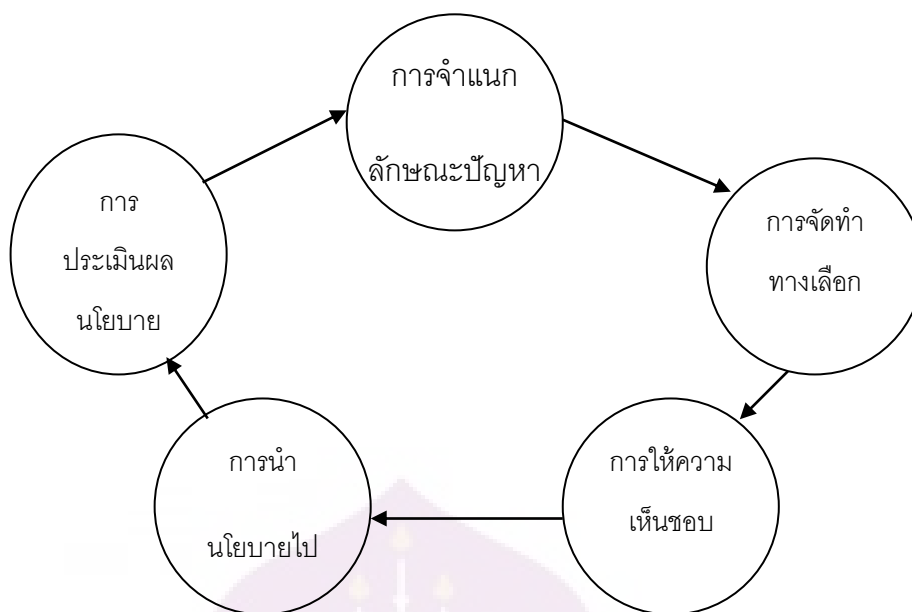
5.3.2 การจัดทำทางเลือกนโยบาย

5.3.3 การให้ความเห็นชอบนโยบาย

5.3.4 การนำนโยบายไปปฏิบัติ

5.3.5 การประเมินผลนโยบาย

ตัวอย่างเช่น นายก ญี่ปุ่น ประกาศยุบสภา จากการไม่ผ่านกฎหมายการแปรรูปการไปรษณีย์

ภาพ 8 แสดงตัวแบบกระบวนการ

6. ตัวแบบหลักเหตุผล (Rational Model)

6.1 ตัวแบบเหตุผล คือ ตัวแบบในการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะในฐานะที่เป็นผลประโยชน์สูงสุดทางสังคม

6.2 นโยบายที่ยึดหลักเหตุผล คือ นโยบายที่มุ่งผลประโยชน์สูงสุดทางสังคม ดังนั้นรัฐบาลควรยกเลิกหรือ หลีกเลี่ยงการใช้นโยบายที่มีต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายสูงกว่าค่าตอบแทน

6.3 ลักษณะสำคัญของผลประโยชน์สูงสุดทางสังคม ได้แก่

6.3.1 จะไม่มีการใช้นโยบายที่ต้นทุนสูงกว่าผลประโยชน์

6.3.2 ในระหว่างทางเลือกนโยบายทั้งหมดที่มีอยู่ ผู้ตัดสินใจนโยบายควรเลือกนโยบายที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทนต่อต้นทุนสูงสุด

6.4 ภายใต้กรอบความคิดของตัวแบบหลักเหตุผล นโยบายสาธารณะจะมีลักษณะของหลักการเหตุผลก็ต่อเมื่อ ความแตกต่างระหว่างคุณค่าที่บรรลุและคุณค่าที่ต้องเสียไป มีค่าเป็นบวก และมีค่ามากกว่าทางเลือกนโยบายอื่น ในการเลือกนโยบายโดยยึดหลักเหตุผล ผู้กำหนดนโยบายจะต้องพิจารณาปัจจัยดังต่อไปนี้

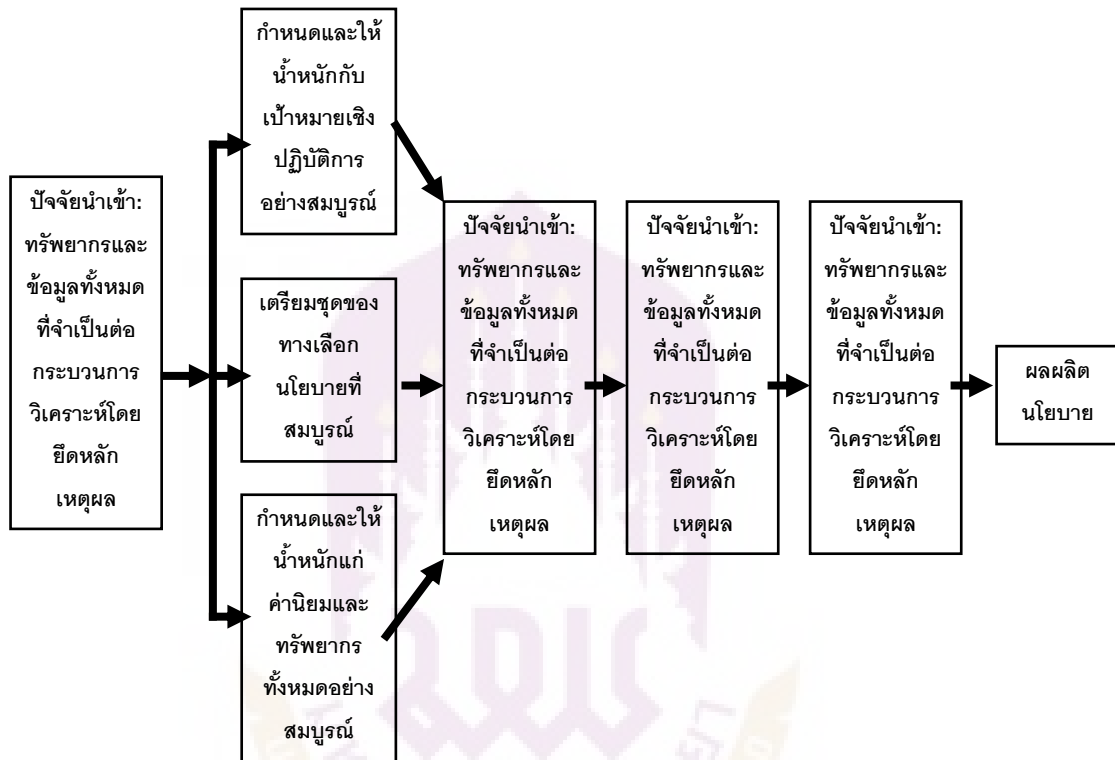
6.4.1 จะต้องเข้าใจคุณค่าที่พึงปรารถนาของสังคมทั้งหมด

6.4.2 จะต้องเข้าใจทางเลือกนโยบายที่เป็นไปได้ทั้งหมด

6.4.3 จะต้องเข้าใจผลลัพธ์ทั้งหมดของทางเลือกนโยบาย แต่ละทางเลือก

6.4.4 สามารถคำนวณสัดส่วนระหว่างผลประโยชน์และต้นทุนของทางเลือก นโยบายแต่ละทางเลือกได้

6.4.5 ผู้ตัดสินใจนโยบายจะต้องพิจารณาเลือกทางเลือกนโยบายที่มีประสิทธิภาพ สูงสุด

ภาพ 9 แสดงตัวแบบหลักเหตุผล

7. ตัวแบบการเปลี่ยนแปลงเพียงบางส่วน (Incremental Model)

7.1 นโยบายสาธารณะมีลักษณะของการกระทำกิจกรรมของรัฐบาลที่ต่อเนื่องมาจากอดีตโดยมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเพียงบางส่วน หรือเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นดังแผนภาพต่อไปนี้

7.2 หลักการสำคัญ

7.2.1 ลักษณะอนุรักษ์นิยม

7.2.2 ผู้กำหนดนโยบายยอมรับความชอบธรรมของนโยบายที่มีมาก่อน

7.2.3 กรณีที่มีการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่และเงินลงทุนสูงผู้กำหนดนโยบายอาจจะปฏิเสธโครงการใหม่ได้

7.2.4 แนวความคิดการเปลี่ยนแปลงเพียงบางส่วนนี้เหมาะสมทางการเมืองเป็นอย่างยิ่ง

7.2.5 กรณีที่ไม่มีข้อตกลงเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของสังคม จะเป็นการง่ายสำหรับรัฐบาลในสังคมพหุที่จะดำเนินโครงการที่มีอยู่เดิมมากกว่าการเข้าไปเกี่ยวข้องกับแผนงานใหม่ ๆ

ตัวแบบการเปลี่ยนแปลงเพียงบางส่วนนี้จะเป็นแนวคิดที่เหมาะสมได้ ต้องขึ้นอยู่กับ

1. ผลของนโยบายที่มีอยู่เป็นที่พอใจของผู้กำหนดนโยบายและประชาชน จึงจะทำให้การเปลี่ยนแปลงบางส่วนเป็นที่ยอมรับขอประชาชน
  2. ลักษณะของนโยบายต้องมีความต่อเนื่องสูงและสอดคล้องกับธรรมชาติของปัญหาที่ปรากฏอยู่
  3. ลักษณะของนโยบายต้องมีความต่อเนื่องสูงในการจัดการกับปัญหาที่ปรากฏอยู่
- ตัวอย่างของนโยบายสาธารณะแบบนี้ ได้แก่ นโยบายเกี่ยวกับการบริหารองค์การต่าง ๆ ของภาครัฐ นโยบายเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีของรัฐบาล

การนำนโยบายไปปฏิบัติ

1. ความหมายและความสำคัญของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

Williams (1971, p.144) ความสามารถขององค์การ คือ ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนั้นการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะขององค์การในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

Jeffrey and Aaron (1973) การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การดำเนินงานให้ลุล่วงให้ประสบความสำเร็จ ให้ครบถ้วน ให้เกิดผลผลิต และให้สมบูรณ์ ถือเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างการกำหนดเป้าประสงค์และการปฏิบัติเพื่อการบรรลุเป้าประสงค์

Van Horn and Donald (1976, p.103) การนำนโยบายไปปฏิบัติ ครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดที่กระทำโดยรัฐบาลและเอกชน ทั้งปัจเจกบุคคลและกลุ่มบุคคล ซึ่งมีผลต่อการบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าจากการตัดสินใจนโยบาย

Bardach (1980) การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ เกมของกระบวนการทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิด ทฤษฎี และการวิจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติ

Daniel and Paul (1989, p.20-21) การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการนโยบายสาธารณะ หมายถึง การนำการตัดสินใจนโยบายที่ได้กระทำไว้ไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ

Cheema and Rondinelli (1983, p.16) การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การนำนโยบายหรือแผนงานไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ

2. ความสำคัญของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.1 ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผู้ตัดสินใจนโยบาย

2.2 ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

2.3 ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อหน่วยปฏิบัติ

2.4 การนำนโยบายไปปฏิบัติมุ่งเน้นความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร เนื่องจากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

2.5 ความก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศ ขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2.6 การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการนโยบายสาธารณะ

3. กรอบความคิดในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

3.1 กรอบความคิดเกี่ยวกับเครื่องมือนโยบาย (Policy Instruments)

3.1.1 ให้ความสนใจการนำนโยบายไปปฏิบัติในฐานะเป็นเครื่องมือของนโยบาย

3.1.2 มีลักษณะเป็นการแปลความเชิงอัตวิสัย (Subjective Interpretation)

3.1.3 ทฤษฎีเครื่องมือนโยบายสามารถเกิดขึ้นได้จากการสร้างความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวข้องให้ชัดเจน

3.2 กรอบความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนการทำงานให้สำเร็จ (transaction costs) ทางเลือกสาธารณะ (public choice) และการนำนโยบายไปปฏิบัติ (implementation) แนวความคิดการทำงานให้สำเร็จแสดงให้เห็นว่าตลาดภาคเอกชนเข้าแทนที่องค์การของรัฐ

3.3 กรอบความคิดเกี่ยวกับสถาบันใหม่ (new institutionalism) และการนำนโยบายไปปฏิบัติ (policy implementation)

นำฐานคิดที่ได้แย่งเรื่องโอกาสความน่าจะเป็นมาใช้ประกอบหลักการปกครอง

4 ประการเพื่อเป็นเครื่องมือ

1. เครื่องมือละเอียดเพียงพอ
  2. จุดเน้นอยู่ที่ความมีประสิทธิภาพของตลาด
  3. พิจารณาเครื่องมืออีกด้านที่ส่งผลต่อการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการทำงานให้สำเร็จ (transactional approach)
  4. รวมเครื่องมือนโยบายในฐานคติที่โต้แย้ง (ใช้เครื่องมือการตลาด/ไม่ใช้การตลาด)
  4. แนวทางการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ
    - 4.1 แนวทางการศึกษาโครงสร้างองค์การ (structural approach)
      - 4.1.1 วิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงสร้าง
      - 4.1.2 การวางแผนการเปลี่ยนแปลง (planning of change) การวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลง (planning for change)
      - 4.1.3 ลักษณะองค์การที่เปลี่ยนแปลงได้ (organic features)
    - 4.2 แนวทางการจัดการและระเบียบวิธีการ (procedural and managerial approach) ลำดับขั้นตอน
      - 4.2.1 ออกแบบแผนงาน
      - 4.2.2 นำแผนงานไปปฏิบัติ
      - 4.2.3 กำหนดตารางเวลาการปฏิบัติ (scheduling) (monitoring) (control devices) เทคนิคที่นิยม คือ
        - 1) เทคนิคเครือข่ายการวางแผนและการควบคุม (Network Planning and Control/NPC)
        - 2) เทคนิคการประเมินแผนงานและการทบทวน (Program Evaluation and Review Technique/PERT)
- กระบวนการนโยบายที่มุ่งเน้นการพิจารณาซ้ำ (iterative) มีลักษณะสำคัญ
1. การพยากรณ์ พัฒนาทางเลือกสำหรับอนาคต (alternative futures)
  2. การวางแผนตามสถานการณ์ (contingency planning)
  3. กำหนดหลายทางเลือกจนกว่าจะมั่นใจว่าได้ที่เหมาะสมที่สุด
  4. กำหนดกรอบวัตถุประสงค์
  5. กำกับ พิจารณาผลสะท้อนกลับ ปรับปรุงแผน
  6. ทบทวนฐานคติพื้นฐาน
- 4.3 แนวทางการวิเคราะห์พฤติกรรม (behavioral approach)
    - 4.3.1 การพัฒนาองค์การ (Organizational Development- OD)

1) รูปแบบ-การให้คำปรึกษาทางการจัดการ โดยผู้ให้คำปรึกษามีบทบาทในการมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมองค์การ (organizational culture)

2) เทคนิคการจัดการโดยวัตถุประสงค์ (Management By Objective-MBO) มี 3 องค์ประกอบ

2.1) การจัดลำดับวัตถุประสงค์

2.2) การปฏิสัมพันธ์ (interactive) มีพื้นฐานบนการให้คำปรึกษา

2.3) มีระบบประเมินผลการปฏิบัติงาน

4.4 แนวทางทางการเมือง(political approach)

4.4.1 หมายรวมถึงรูปแบบของอิทธิพลทั้งระหว่างองค์การและภายในองค์การ

4.4.2 อิทธิพลของกลุ่มที่มีพลังมากกว่า (dominant group) หรือการรวมกลุ่มที่มีอำนาจต่อรองสูง (coalition of groups)

4.4.2 การกำหนดนโยบายและการนำไปปฏิบัติมีลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและกัน

4.5 แนวทางการพิจารณาจากบนลงล่าง(top-down approach)

4.5.1 ฐานคติ - การนำนโยบายไปปฏิบัติจะได้ผลสูงสุดจากความชัดเจนของสถาบันที่กำหนดนโยบายและข้อบังคับ โดยคาดหวังว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติจะเป็นไปตามความตั้งใจนโยบายเต็มที่

4.5.2 เป็นทัศนะเชิงปทัสสถาน (normative)

4.5.3 ตัวแบบการบริหารที่สมบูรณ์ (model of perfect administration) (Hood, 1976) ตัวแบบการบริหารที่สมบูรณ์ (model of perfect administration) (Hood, 1976) ประกอบด้วยพื้นฐานสำคัญ 5 ประการ

1) ระบบบริหารมีเอกภาพ

2) กฎระเบียบประเพณีปฏิบัติมีแบบแผนเดียวกัน

3) การเชื่อฟังอย่างสมบูรณ์ (perfect obedience)/การควบคุมการบริหารสมบูรณ์

4) การสื่อข้อความสมบูรณ์ (perfect communication)

5) ไม่มีความกดดันเรื่องเวลา

4.6 แนวทางการพิจารณาจากล่างขึ้นบน (bottom-up approach)

4.6.1 แนวทางการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง (Younis and Davidson, 1990)

4.6.2 ให้ความสำคัญต่อการส่งมอบผลลัพธ์นโยบาย การเจรจาต่อรอง

4.6.3 การเมืองระบบอบประชาธิปไตยส่งเสริม ขยายบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติ

- 4.6.4 ปัญหาจะได้รับการแก้ไขโดยผู้ปฏิบัติที่อยู่ใกล้จุดสัมผัสปัญหามากที่สุด
5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ
- 5.1 แหล่งที่มาของนโยบาย (source of policy)
- 5.1.1 แลกเปลี่ยนหรือคำสั่งของฝ่ายบริหาร
- 5.1.2 เนื้อหาหรือรายละเอียดในกฎหมาย
- 5.1.3 ความร่วมมือระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารในการประกาศใช้กฎหมายที่ถือว่าเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลนั้น
- 5.1.4 ข้าราชการระดับสูง ผู้มีหน้าที่ในการริเริ่มการก่อรูปนโยบายและการพัฒนาทางเลือกนโยบาย
- 5.1.5 การพิจารณาและการวินิจฉัยของศาล คำพิพากษาถือเป็นที่สุด และเป็นนโยบายสาธารณะที่สำคัญของทุกสังคม
- 5.2 ความชัดเจนของนโยบาย (Clarity of policy)
- 5.2.1 เป็นรากฐานสำคัญสำหรับความมุ่งหมายของนโยบาย ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
- 5.2.2 นโยบายที่มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน จะส่งเสริมให้การนำนโยบายไปปฏิบัติ มีความสอดคล้องกัน และบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.2.3 ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ขึ้นอยู่กับ
- 1) การระบุสภาพปัญหาของนโยบายอย่างครบถ้วน
  - 2) การกำหนดผู้ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาอย่างชัดเจน
  - 3) การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบจากการแก้ปัญหา
  - 4) การประเมินทรัพยากรที่ต้องใช้ในการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม
- 5.3 การสนับสนุนนโยบาย (support for policy)
- 5.3.1 การสนับสนุนทางการเมืองที่มากพอเป็นสิ่งจำเป็น แต่มีค่าใช้จ่ายที่เพียงพอสำหรับการที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ
- 5.3.2 ปัจจัยที่นำมาประกอบการพิจารณาเรื่องการสนับสนุนนโยบาย
- 1) ระดับความสนใจของผู้ริเริ่มนโยบาย
  - 2) ระดับความสนใจของกลุ่มผลประโยชน์
- 5.4 ความซับซ้อนในการบริหาร (complexity of administration)
- 5.4.1 มิติการประสานงานระหว่างองค์การต่าง ๆ การเพิ่มวัตถุประสงค์จากหน่วยงาน ทำให้นโยบายเบี่ยงเบนจากเดิม

5.4.2 ต้องมีการประเมินผลเพื่อให้มั่นใจว่าโครงการถูกนำไปปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดเป้าประสงค์ ปัจจัยกระตุ้น สิ่งจูงใจผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ

5.4.3 การนำนโยบายไปปฏิบัติสัมพันธ์ใกล้ชิดกับโครงสร้างการบริหารงานขององค์การ

5.5 สิ่งจูงใจสำหรับผู้ปฏิบัติ (incentives for implementors)

5.5.1 ประเด็นนี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการทำงานและปัจจัยกระตุ้นที่ทำให้ผู้ปฏิบัติมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ

5.5.2 ระบบราชการไทยขาดการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง “สัญญาณด้านการตลาด” ทำให้ลำบากในการที่จะเข้าใจว่าอะไรคือสิ่งจูงใจ รางวัล หรือการลงโทษ

5.6 การจัดสรรทรัพยากร (resource allocation)

5.6.1 ในทุกสังคมมีทรัพยากรอย่างจำกัดในการใช้ทรัพยากรให้ถูกต้องต้องคำนึงถึงการจัดลำดับความสำคัญของแผนงานและโครงการ รวมถึงกลยุทธ์ในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5.6.2 ผู้กำหนดนโยบายและผู้นำนโยบายไปปฏิบัติต้องตระหนักถึงประโยชน์หรือต้นทุนที่ไม่ได้คาดไว้หรือที่เรียกว่า “ผลกระทบภายนอก” ด้วย

การนำนโยบายไปปฏิบัติและการประเมินผล

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการนำนโยบายไปปฏิบัติกับการประเมินผลโครงการเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างกรอบความคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

2. การนำนโยบายไปปฏิบัติและการประเมินผลโครงการในระดับมหภาค และระดับจุลภาค

2.1 การนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมหภาคจะครอบคลุมองค์ประกอบระหว่างองค์การและผู้กำหนดนโยบาย แสดงให้เห็นถึงความยากลำบากในการเจรจาตกลงที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าประสงค์ของโครงการ

2.2 การประเมินผลโครงการระดับมหภาคให้ความสนใจในการตีความหมายการนำนโยบายไปปฏิบัติในต้นความเห็นร่วมกันและการปฏิบัติความว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร

2.3 การนำนโยบายไปปฏิบัติและการประเมินผลโครงการในระดับจุลภาคเกี่ยวข้องกับการให้ความสนใจต่อหน่วยปฏิบัติที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าประสงค์ของโครงการ

ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

1. ความล้มเหลวของนโยบายเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับนักทฤษฎีนโยบาย และผู้นำนโยบายไปปฏิบัติในการแสวงหาแนวทางเพื่อความสำเร็จของนโยบาย

2. การศึกษาของ R.S. Mountjoy and L.O. O'Tool Jr. พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ คือ

2.1 ทรัพยากรที่ต้องใช้ในการปฏิบัติ

2.2 แนวทางการปฏิบัติที่ระบุอย่างเฉพาะเจาะจง

2.3 หลักการที่ช่วยให้การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ ได้แก่

2.3.1 ถ้ามีทรัพยากรใหม่แต่แนวทางปฏิบัติคลุมเครือ ต้องมีการตีความนโยบายให้ชัดเจน

2.3.2 ถ้ามีทรัพยากรใหม่และมีแนวทางปฏิบัติที่เฉพาะเจาะจง เป้าประสงค์ของบุคคลภายในองค์การจะลดความสำคัญลง ดังนั้นการนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีทิศทางสอดคล้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย

2.3.3 ถ้าทรัพยากรไม่เพียงพอ และแนวทางปฏิบัติไม่ชัดเจน ต้องสร้างกิจกรรมให้ผู้ปฏิบัติเกิดความสมัครใจที่จะปฏิบัติ เป็นการสร้างพลังความมุ่งมั่น

2.4 Williams (1971) ได้กำหนดแนวทางสำหรับผู้กำหนดนโยบาย เพื่อให้ความมั่นใจแก่ผู้ที่มีความสามารถในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุผล ไว้ 2 ประการ คือ

2.4.1 เป็นหน้าที่ของผู้กำหนดนโยบายที่จะต้องกำหนดนโยบายให้มีความหมายและชัดเจน

2.4.2 มีแนวโน้มว่าผู้ปฏิบัติจะทำตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ หากเงื่อนไขดังกล่าวถูกละเลยจะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบกับความล้มเหลว

2.5 Andrew Dunsire สรุปว่า ความล้มเหลวในการนำนโยบายไปปฏิบัติอาจเกิดจาก

2.5.1 การเลือกกลยุทธ์การนำนโยบายไปปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม

2.5.2 การเลือกหน่วยปฏิบัติและกลไกในการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม

2.5.3 การเลือกเครื่องมือและวิธีปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม

นโยบายรัฐบาล

วิสัยทัศน์ประเทศไทย พ.ศ. 2015–2020

“ประเทศที่มั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง อย่างยั่งยืน”

มั่นคง Stability

ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง ระวังความคิดเห็นกัน อยู่รวมกันได้ ยึดกฎหมายเป็นหลักตาม กระบวนการยุติธรรม รักสามัคคี ลดความเหลื่อมล้ำด้านต่าง ๆ ไม่ขยายความขัดแย้ง

มั่งคั่ง Prosperity

ทำให้เศรษฐกิจเชื่อมโยงกัน การค้าขายในประเทศเพื่อนบ้านมากกว่าการส่งออกไป ประเทศไกล ๆ

ยั่งยืน Sustainability

การพัฒนาที่สนองความต้องการของปัจจุบัน โดยไม่ทำให้ประชากรในรุ่นต่อไปในอนาคตได้รับผลกระทบ

นโยบายรัฐบาล 11 ด้าน

1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
2. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ
3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ
4. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพประชาชน
6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
7. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม
9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ
11. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น (ดร.ประพันธ์ เทียนวิहार นายกเทศมนตรีตำบลแม่กา)

1. ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการพัฒนาหมู่บ้าน หมู่บ้านละหนึ่งล้านบาทโดยผ่านการประชุมประชาคมหมู่บ้าน
2. แก้ไขปัญหาน้ำอุปโภคบริโภคแบบยั่งยืน โดยการขยายเขตประปาภูมิภาคทั่วทั้งเขตเทศบาลตำบลแม่กา หรือก่อสร้างระบบประปาดำบลแม่กา โดยจัดหาแหล่งน้ำให้พอเพียง
3. จัดให้มีไฟฟ้าแสงสว่างอย่างทั่วถึง ทุกหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลแม่กา
4. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรม เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มองค์กร อปพร., อสม. สตบ. ชรบ. ทหารกองหนุน เด็ก เยาวชน ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และลูกเสือชาวบ้าน
5. ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรสตรีและกลุ่มแม่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลแม่กาให้เกิดความเข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้
6. พัฒนาแหล่งน้ำและถนนสู่ชุมชนและพื้นที่การเกษตรอย่างครอบคลุมเต็มพื้นที่
7. ส่งเสริม พี่นฟู และสนับสนุน ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี เพื่อเป็นพลังในการพัฒนาชุมชน และสังคมให้เข้มแข็ง
8. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการบริหารจัดการ บำรุงรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน แหล่งน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นระบบ การประชาคมแบบมีขั้นตอนและกระบวนการที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง
9. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัยกับองค์กรปกครองท้องถิ่น ในการพัฒนาชุมชน การศึกษา การสาธารณสุข ตำบลแม่กา อย่างยั่งยืน
10. ประสานงานเกี่ยวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางผังเมืองเทศบาลตำบลแม่กาให้เป็นเมืองน่าอยู่ และรองรับความเจริญสู่ประชาคมอาเซียน
11. ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาอ่างเก็บน้ำแม่ต้า ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว และพักผ่อน

นโยบายเพิ่มเติม

การพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนรอบมหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย เป็นพื้นที่พิเศษรองรับความเจริญเติบโตควบคู่กับสถานศึกษา และโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยพะเยา แบบการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนตำบลแม่กา มหาวิทยาลัยพะเยา เทศบาลตำบลแม่กา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และก่อสร้างสถานธนาอนุบาลตำบลแม่กา (โรงเรียนจำนำ)

1. ด้านการเมืองและการบริหาร

1.1 การบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้การดำเนินงานของเทศบาลมีความยุติธรรม โปร่งใส ประชาชนมีส่วนร่วมและตรวจสอบได้

1.2 พัฒนาบุคลากรของเทศบาลให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้บริการที่ดีแก่ประชาชน

1.3 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม อปพร. ชรบ. เพื่อเฝ้าระวังความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความมั่นคงต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน

1.4 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลให้ประชาชนได้ทราบ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้แสดงความคิดเห็น และร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นในทุก ๆ ด้าน

1.5 ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย เพื่อการขับเคลื่อนองค์กรชุมชนและคณะกรรมการชุมชนที่ดำเนินกิจกรรม และโครงการต่าง ๆ โดยชุมชนและเพื่อชุมชนรวมทั้งการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาระดับการขับเคลื่อนไปสู่ทิศทางเมืองน่าอยู่ เพื่อประชาชนอยู่อย่างมีความสุขและยั่งยืน

2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1 จัดทำแผนเป็นวาระเร่งด่วนเกี่ยวกับปัญหาเรื่องน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค และทำการเกษตรนำเสนอรัฐบาล เพื่อจัดสรรงบประมาณ สรรหาแหล่งกักเก็บน้ำให้มีปริมาณเพียงพอต่อการผันน้ำสู่ไร่นาเกษตรกร เชื่อมระบบชลประทานสู่ลำเหมืองทุกสายในเขตเทศบาล ทั้งฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของแม่น้ำแม่ต้าให้ทั่วถึง

2.2 ก่อสร้าง ปรับปรุงถนนให้ได้มาตรฐานเพียงพอและทั่วถึง เพื่อความสะดวกในการคมนาคมและการขนส่ง

2.3 จัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะแสงสว่างตามถนน ตรอก ซอย สวนสาธารณะ สถานที่ราชการอื่น ๆ อย่างทั่วถึง

2.4 ก่อสร้างปรับปรุงระบบระบายน้ำภายในเขตเทศบาลให้ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง และระบายน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง และการระบายน้ำทิ้งจากชุมชน

2.5 ดูแล ตรวจสอบสิ่งก่อสร้าง การพัฒนาการใช้ที่ดินภายในเขตเทศบาลให้ถูกต้องตามผังเมือง และปรับปรุงผังเมืองรวมให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อบริการขยายตัวของชุมชนและการพัฒนาที่เป็นไปอย่างมีระบบระเบียบ

2.6 ปรับปรุงอาคารที่ทำการสำนักงาน อาคารห้องประชุม และปรับภูมิทัศน์ให้เป็นอารยะสถาปัตยกรรม

2.7 จัดให้มีระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยสร้างเครือข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. ด้านเศรษฐกิจ

3.1 ส่งเสริมการประกอบอาชีพและการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาล อย่างทั่วถึงประชาชนมีงานทำ มีรายได้ที่ดีเพียงพอกับรายจ่าย ยและสนับสนุนให้ประชาชนใช้ วิถีตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 ส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของประชาชน ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรทางเลือกใหม่ เพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ เช่น การปลูกพืชเศรษฐกิจ และเกษตรอินทรีย์

3.3 จัดตั้งกองทุนชุมชนรองรับนโยบายรัฐบาล เพื่อช่วยเหลือและให้โอกาสแก่ ประชาชนในการประกอบอาชีพ

3.4 ส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพเสริม และพัฒนาฝีมือแรงงานให้แก่ประชาชนในเขต เทศบาลให้มีคุณภาพ และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่น

3.5 พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลให้เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยว อย่างแพร่หลาย โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงประวัติศาสตร์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว เพิ่มรายได้ให้ชุมชน

3.6 พัฒนาเครือข่ายตลาดกลางสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมของเทศบาล โดยการ ซื้อขาย ภายในเขตเทศบาล/จังหวัดและระหว่างจังหวัดผ่านระบบอินเทอร์เน็ตจากผู้ขายสู่ผู้ซื้อ โดยตรง เพื่อเป็นการขยายตลาดและเพิ่มมูลค่าของสินค้า

3.7 เร่งรัดให้มีการใช้จ่ายงบประมาณที่ประชาชนได้รับประโยชน์โดยตรงเพื่อให้เกิด การสร้างงานสร้างอาชีพและรายได้กับประชาชนในท้องถิ่น

3.8 ส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มอาชีพระดับหมู่บ้านเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ตำบลให้มี คุณภาพมาตรฐาน ให้เป็นเอกลักษณ์ของเทศบาล

3.9 ส่งเสริมให้มีพื้นที่เพาะปลูกที่มีระบบชลประทานและมีศักยภาพให้ทำการเกษตร ได้ตลอดปี โดยเน้นการปลูกพืชตามฤดูกาล พืชเศรษฐกิจสอดคล้องความต้องการของตลาดและ ศักยภาพของประชาชนในพื้นที่

4. ด้านการศึกษา

4.1 จัดการศึกษาให้มีคุณภาพและคุณค่าในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา (IQ และ EQ)

4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาที่มีการบูรณาการระหว่างศาสนาและสถาน ศึกษา

4.3 สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ 2 และ 3 ในโรงเรียน รองรับ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4.4 สร้างความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาของชุมชนในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา

4.5 ส่งเสริมกิจกรรมในร่มและกลางแจ้งให้กับเด็ก เยาวชน นิสิตนักศึกษา และประชาชน

4.6 ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา แก่ผู้ด้อยโอกาส

5. ด้านสังคม

5.1 พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการให้การสงเคราะห์สวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

5.2 ส่งเสริมการกีฬาและกิจกรรมนันทนาการให้แก่ประชาชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพกายแข็งแรงสุขภาพจิตที่ดีในเขตเทศบาลอย่างเต็มรูปแบบและต่อเนื่อง

5.3 ส่งเสริมการศึกษาทุกระดับทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างเสมอภาคทั่วถึง มีมาตรฐานและคุณภาพทุกระดับชั้นโดยให้มีความสอดคล้องตามความต้องการของประชาชน

5.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกองค์กรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่นให้สถานศึกษาได้นำไปบูรณาการกับหลักสูตรแกนกลางเพื่อให้เยาวชนได้รู้จักท้องถิ่นและมีจิตสำนึกรักท้องถิ่นของตนเองรวมทั้งเสริมสร้างพลังทางปัญญาให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

5.5 ส่งเสริมสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ให้บริการด้านสาธารณสุข การรักษาพยาบาล การดูแลรักษาควบคุมโรคเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

5.6 ส่งเสริมสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหายาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาล

5.7 จัดให้มีระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อให้เกิดศักยภาพในการดำเนินการรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ โดยการจัดสรรงบประมาณเทศบาล ตั้งศูนย์บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและจัดหารถบริการกรณี เกิด แก่ เจ็บ ตาย ตลอด 24 ชั่วโมง

5.8 จัดสรรงบประมาณ สำหรับจัดหายานพาหนะเพื่อเด็กนักเรียนในเขตเทศบาล

5.9 พัฒนาและปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่เทศบาลตำบล ให้มีสถานที่อาหาร น้ำดื่ม ที่สะอาดและปลอดภัย เพื่อนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานต่อไป

5.10 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาและเครือข่ายสารสนเทศเพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษา และระบบงานทะเบียนราษฎรตำบลแม่กา

6. ด้านศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

6.1 ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันอนุรักษ์ และสืบสาน ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น และจารีตประเพณีเก่าแก่ของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป พร้อมกับพัฒนาแหล่งศิลปวัตถุ โบราณสถาน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชนในท้องถิ่น

6.2 พัฒนาศักยภาพให้เทศบาลเป็นเมืองท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเพณี

6.3 ให้การสนับสนุนฟื้นฟูและพัฒนาปรับปรุงโบราณสถานเวียงบัว ให้เป็นศูนย์กลาง วัฒนธรรม เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวศูนย์การเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมศิลปวัตถุและโบราณสถาน สืบไป

6.4 ส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยให้มีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นระบบ และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้มีการสืบสานให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

6.5 ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรม พิธีการ วันสำคัญทางศาสนา

6.6 ส่งเสริมให้สถาบันศาสนาและสถาบันครอบครัว เป็นฐานในการอบรมและ พัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาล

7. ด้านการสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

7.1 ส่งเสริมและสนับสนุนในการยกระดับความสามารถบุคลากรทางด้านสาธารณสุข (อสม.) ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

7.2 ควบคุมดูแลปกป้องคุ้มครองและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน เขตเทศบาล

7.3 จัดให้มีการกำกับดูแลในการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล ให้ถูกหลักสุขาภิบาล

7.4 ส่งเสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชน บุคคลทั่วไปให้รัก หวงแหน และอนุรักษ์ ไร่ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี

7.5 การควบคุมมลพิษทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย กลิ่น และเสียง ทั้งจากภาคอุตสาหกรรม การเกษตร บริการ และชุมชน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐวุฒิ พิริยะจิริระอนันต์ (2543) ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการให้บริการของเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้านการศึกษาและกองคลัง ตามลำดับ สำหรับกองสาธารณสุขและกองช่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับน้อย ในรายละเอียดของงานด้านกองการศึกษาที่มีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน สำหรับด้านกองคลัง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากทุกหน่วยงาน ด้านอาคารฆ่าสัตว์ งานพัฒนาชุมชน และงานสังคมสงเคราะห์ที่อยู่ในระดับความพึงพอใจน้อย แต่สำหรับงานกองสาธารณสุขและกองช่างในรายละเอียดของทุกงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในทุกด้าน สำหรับระดับความพึงพอใจในด้านการบริการ ด้านค่าธรรมเนียม ด้านสถานที่ ด้านพนักงานที่ให้บริการ ด้านอุปกรณ์ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านขั้นตอนที่ให้บริการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความพึงพอใจในเรื่องการติดต่อสื่อสาร และสถานที่ในระดับความพึงพอใจในระดับน้อยตามลำดับ สำหรับระดับปัญหา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับปัญหามากในด้านสถานที่ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านขั้นตอนที่ให้บริการอยู่ในระดับปัญหาน้อยตามลำดับ

รัฐพล นราดิศร (2545) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชนของข้าราชการฝ่ายปกครอง: กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความเห็นว่าข้าราชการอำเภอเมืองให้การบริการอยู่ในระดับดี ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของข้าราชการรวมถึงความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

ธิดารัตน์ โกสินทรานนท์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการปรับปรุงการให้บริการประชาชนด้านการทะเบียนและบัตร: กรณีศึกษาอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในการบริการของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ประชาชนเห็นควรปรับปรุงการพัฒนาในเรื่องความสะดวกรวดเร็ว ความเสมอภาค เป็นธรรมและการตรงต่อเวลาในการทำงานของเจ้าหน้าที่ และเพิ่มเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ผลสัมฤทธิ์ในการให้บริการเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนและบัตรอยู่ในระดับดี

วสันต์ เตชะพอง (2548) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลหางดง จังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลหางดง เพื่อระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการให้บริการงานทะเบียนราษฎรสำหรับผู้รับบริการในเขตเทศบาลตำบลหางดง และเพื่อศึกษาหาแนวทาง

การแก้ไขเพื่อให้การให้บริการของสำนักทะเบียนท้องถิ่นตำบลหางดงมีคุณภาพตามความคาดหวังของผู้รับบริการ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจบริการของงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลหางดง ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจสูงสุดเกี่ยวกับความมีน้ำใจของเจ้าหน้าที่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้บริการของงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลหางดง ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจ และอัธยาศัยของ เจ้าหน้าที่ และความสะอาดเรียบร้อยของสำนักงาน และแนวทางการแก้ไขการให้บริการตามคำแนะนำของประชาชน คือ ให้พัฒนาบุคลากรคุณภาพ และอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ จัดสถานที่บริการให้กว้างขวางเพียงพอ ดูแลความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่ จัดหา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับให้บริการเพิ่มเติม และสร้างกระบวนการให้บริการแต่ละเรื่องให้ชัดเจนทุกขั้นตอน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนาของเทศบาล ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูลเพียงครั้งเดียว และให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้กรอกเอง โดยที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประกอบด้วยประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จำนวน 400 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง (sampling) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้คำนวณตามหลักการแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างตามสูตรโดยใช้สูตรการคำนวณตามวิธีการของทาโร ยามาเน่ ในระดับความเชื่อมั่น 95%

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้แทนครัวเรือนทุกหมู่บ้านในเทศบาลตำบลแม่กา โดยเจาะจงที่จะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้คำนวณตามหลักการแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างตามสูตรโดยใช้สูตรการคำนวณตามวิธีการของทาโร ยามาเน่ ในระดับความเชื่อมั่น 95% ที่มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรทั้งหมด

E = ความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า 5%

เมื่อคำนวณตามสูตรข้างต้น จึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 400 ราย ซึ่งผู้ศึกษาทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยโดยใช้สูตรการคำนวณตามวิธีการของทาโร ยามาเน่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีอยู่ 2 ชุด ได้แก่

1. แบบสอบถามสำหรับประชาชน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา (นโยบายการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเมืองและการบริหาร 2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3) ด้านเศรษฐกิจ 4) ด้านการศึกษา 5) ด้านสังคม 6) ด้านศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่น 7) ด้านการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 3 แนวทางการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารตำราวิชาการ บทความ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถาม 2 ประเภท คือ แบบสอบถามปลายปิดและแบบสอบถามปลายเปิด

3. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระและการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

4. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถาม ที่มีความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถาม โดยใช้แบบวัดดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency: IOC)

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน 20 คน จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ นำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบวัดความ เชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์

แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความ เชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.95

6. ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะที่ได้จากการทดลองใช้ พร้อมจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้ศึกษาได้สอบถามถึง ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการ การนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อ การให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ เอกสารทางราชการ หนังสือ งานวิจัย บทความที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการงานทะเบียนราษฎร และงานบริการด้านอื่น ๆ ของหน่วยงานราชการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ดังต่อไปนี้

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา บรรยายตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ บรรยายลักษณะทั่วไปของข้อมูล

2. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา

วิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้สถิติค่าเฉลี่ย และวัดการกระจายข้อมูล โดยใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ตามสูตรการคำนวณดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.08$$

พึงพอใจมากที่สุด	5 คะแนน
พึงพอใจมาก	4 คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	3 คะแนน
พึงพอใจน้อย	2 คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	1 คะแนน

เกณฑ์การอ่านค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	พึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	พึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.81 – 2.60	พึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.80	พึงพอใจน้อยที่สุด

การประมวลผล วิเคราะห์ผล และรายงานผล

การประมวลผล วิเคราะห์ผล และรายงานผล ใช้การลงรหัส การบันทึก และการประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการวิจัย และใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูล ทั้งนี้รูปแบบการวิเคราะห์และนำเสนอผล จะมีการนำเสนอค่าการแจกแจง ความถี่ ค่าร้อยละ การให้ค่าคะแนน การคิดค่าคะแนนเฉลี่ย การแปรความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย รูปแบบการนำเสนอจะนำเสนอเป็นตารางที่แจกแจงค่าสถิติต่าง ๆ ของตัวชี้วัด (ข้อคำถาม) แต่ละข้อ

การสรุปผล

จากการประเมินในครั้งนี้ จะเป็นการใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้ตารางและภาพประกอบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลที่ประกอบกันในการสรุปผล โดยผลการประเมินที่ได้มาจะเป็นแนวทางในการพัฒนาให้บริการสาธารณสุขตามนโยบาย เพื่อที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา เมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนาของเทศบาล ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บข้อมูลเพียงครั้งเดียว โดยที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ดังต่อไปนี้

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา บรรยายตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ บรรยายลักษณะทั่วไปของข้อมูล

2. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา

วิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้สถิติค่าเฉลี่ย และวัดการกระจายข้อมูล โดยใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย

3. การทดสอบสมมติฐาน เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับปัจจัยที่มีจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Anova) สำหรับปัจจัยที่มีจำนวนมากกว่า 2 กลุ่ม ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

4. ผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ซึ่งเป็นประชาชนในเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรเพศ

(N=400)

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ชาย	94	47.0
2. หญิง	106	53.0
รวม	200	100.0

จากตาราง 1 ประชาชนในเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.0 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 47.0 ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรอายุ

(N=400)

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 25 ปี	46	23.0
2. 25 – 35 ปี	23	11.5
3. 36 – 45 ปี	33	16.5
4. 46 – 55 ปี	53	26.5
5. 56 ปี ขึ้นไป	45	22.5
รวม	200	100.0

จากตาราง 2 ประชาชนในเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ส่วนใหญ่มีอายุ 46 – 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.5 รองลงมาคือ อายุในช่วง 56 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.5 อายุในช่วง ต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.0 อายุในช่วง 36 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.5 อายุในช่วง 25 – 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.5 ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
ระดับการศึกษา

(N=400)

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. มัธยมศึกษาตอนต้น	138	69
2. อนุปริญญา/ปวส./ปวช	23	11.5
3. ปริญญาตรี	39	19.5
รวม	200	100.0

จากตาราง 3 ประชาชนในเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ส่วนใหญ่
จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 69.0 รองลงมาระดับการศึกษาปริญญาตรี
คิดเป็นร้อยละ 19.5 และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส./ปวช คิดเป็นร้อยละ 11.5 ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

(N=400)

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เกษตรกร	45	22.5
2. รับจ้าง	93	46.5
3. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	51	25.5
4. ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	11	5.5
รวม	200	100.0

จากตาราง 4 ประชาชนในเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ส่วนใหญ่
ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 46.5 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ
คิดเป็นร้อยละ 25.5 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 22.5 และประกอบอาชีพค้าขาย
และประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ ต่อเดือน

(N=400)

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. 5,001 – 10,000 บาท	90	45.0
2. 10,001 – 15,000 บาท	71	35.5
3. 15,001 – 20,000 บาท	22	11.0
4. 20,001 ขึ้นไป	17	8.5
รวม	200	100.0

จากตาราง 5 ประชาชนในเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือ 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.5 รายได้ต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.0 และรายได้ต่อเดือน 20,001 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.5 ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรอบปี ที่มารับบริการและร่วมกิจกรรมเทศบาลตำบลแม่กา

(N=400)

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. 2 ครั้ง	93	46.5
2. 4 ครั้ง	56	28.0
3. 5 ครั้งขึ้นไป	51	25.5
รวม	200	100.0

จากตาราง 6 ประชาชนในเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ส่วนใหญ่มารับบริการและร่วมกิจกรรมเทศบาลตำบลแม่กา จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.5 รองลงมา ร่วมกิจกรรมเทศบาลตำบลแม่กา จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.0 และมารับบริการและร่วมกิจกรรมเทศบาลตำบลแม่กา จำนวน 5 ครั้ง ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25.5 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติ เพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน เทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านการเมืองและการบริหาร

ด้านการเมืองและการบริหาร	$\bar{x}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. การบริหารจัดการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้การดำเนินงานของเทศบาล มีความยุติธรรม โปร่งใส ประชาชนมีส่วนร่วมและตรวจสอบได้	3.74	0.71	มาก
2. พัฒนาบุคลากรของเทศบาลให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้บริการที่ดีแก่ประชาชน	4.07	0.26	มาก
3. ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม อปพร. ชรบ. เพื่อเฝ้าระวังความเป็นระเบียบเรียบร้อยความมั่นคงต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน	4.06	0.23	มาก
4. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลให้ประชาชนได้ทราบ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ แสดงความคิดเห็น และร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นในทุก ๆ ด้าน	4.06	0.23	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการเมืองและการบริหาร	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
5. ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย เพื่อการขับเคลื่อนองค์กรชุมชนและคณะกรรมการชุมชน ที่ดำเนินกิจกรรม และโครงการต่าง ๆ โดยชุมชนและเพื่อชุมชน รวมทั้งการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาระดับการขับเคลื่อนไปสู่ทิศทางเมืองน่าอยู่ เพื่อประชาชนอยู่อย่างมีความสุขและยั่งยืน	4.17	0.38	มาก
รวม	4.02	0.36	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติด้านการเมืองและการบริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับ คือ การส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.07$) การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม ($\bar{X} = 4.06$) การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.06$) และการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชน ต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อทำให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนอง ความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
1. จัดทำแผนเป็นวาระเร่งด่วนเกี่ยวกับปัญหาเรื่อง น้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค และทำการเกษตร นำเสนอ รัฐบาล เพื่อจัดสรรงบประมาณ สรรหาแหล่งกัก เก็บน้ำให้มีปริมาณเพียงพอ ต่อการผันน้ำสู่ไร่นา เกษตรกร เชื่อมระบบชลประทานสู่ลำเหมืองทุก สายในเขตเทศบาล ทั้งฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของแม่น้ำ แม่ต้าให้ทั่วถึง	4.30	0.45	มากที่สุด
2. ก่อสร้าง ปรับปรุง ถนน ให้ได้มาตรฐานเพียงพอ และทั่วถึง เพื่อความสะดวกในการคมนาคมและ การขนส่ง	4.12	0.59	มาก
3. จัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะ แสงสว่างตามถนน ตรอก ซอย สวนสาธารณะ สถานที่ราชการอื่น ๆ อย่างทั่วถึง	3.90	0.59	มาก
4. ก่อสร้างปรับปรุงระบบระบายน้ำภายในเขต เทศบาลให้ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง และระบายน้ำ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหา น้ำท่วมขัง และการระบายน้ำทิ้งจากชุมชน	3.90	0.59	มาก
5. ดูแล ตรวจสอบสิ่งก่อสร้าง การพัฒนาการใช้ ที่ดินภายในเขตเทศบาลให้ถูกต้องตามผังเมือง และปรับปรุงผังเมืองรวมให้มีความเหมาะสมกับ สภาพพื้นที่ เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและ การพัฒนาที่เป็นไปอย่างมีระบบระเบียบ	4.24	0.43	มากที่สุด
6. ปรับปรุงอาคารที่ทำการสำนักงาน อาคารห้อง ประชุม และปรับภูมิทัศน์ให้เป็นอารยะสถาปัตยกรรม	4.00	0.50	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
7. จัดให้มีระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยสร้างเครือข่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.00	0.50	มาก
รวม	4.06	0.52	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากเรียงตามลำดับ คือ การจัดทำแผน ($\bar{X} = 4.30$) การดูแล ตรวจสอบสิ่งก่อสร้าง ($\bar{X} = 4.24$) การก่อสร้างปรับปรุงถนน ($\bar{X} = 4.12$) การจัดให้มีระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X} = 4.00$) การปรับปรุงอาคารสำนักงาน ($\bar{X} = 4.00$) จัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะ ($\bar{X} = 3.90$) และการก่อสร้างปรับปรุงระบบระบายน้ำ ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านเศรษฐกิจ

ด้านเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. ส่งเสริมการประกอบอาชีพและการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลอย่างทั่วถึง ประชาชนมีงานทำ มีรายได้ที่ดีเพียงพอกับรายจ่าย และสนับสนุนให้ประชาชนใช้วิถีตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.00	0.00	มาก
2. ส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพ เกษตรกรรมของประชาชน ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรทางเลือกใหม่ เพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ เช่น การปลูกพืชเศรษฐกิจและเกษตรอินทรีย์	4.41	0.49	มากที่สุด
3. จัดตั้งกองทุนชุมชน รองรับนโยบายรัฐบาล เพื่อช่วยเหลือและให้โอกาสแก่ประชาชนในการประกอบอาชีพ	4.52	0.50	มากที่สุด
4. ส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพเสริม และพัฒนาฝีมือแรงงานให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลให้มีคุณภาพ และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่น	4.58	0.50	มากที่สุด
5. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตเทศบาล ให้เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวอย่างแพร่หลาย โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงประวัติศาสตร์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มรายได้ให้ชุมชน	5.35	6.94	มากที่สุด

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
6. พัฒนาเครือข่ายตลาดกลางสินค้าเกษตรและ อุตสาหกรรมของเทศบาล โดยการซื้อขาย ภายใน เขตเทศบาล/จังหวัดและระหว่างจังหวัดผ่านระบบ อินเทอร์เน็ตจากผู้ขายสู่ผู้ซื้อโดยตรง เพื่อเป็นการ ขยายตลาดและเพิ่มมูลค่าของสินค้า	4.00	0.00	มาก
7. เร่งรัดให้มีการใช้จ่ายงบประมาณที่ประชาชน ได้รับประโยชน์โดยตรงเพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพและรายได้กับประชาชนในท้องถิ่น	4.00	0.00	มาก
8. ส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มอาชีพระดับหมู่บ้านเพื่อ พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ตำบลให้มีคุณภาพมาตรฐาน ให้เป็นเอกลักษณ์ของเทศบาล	4.12	0.32	มาก
9. ส่งเสริมให้มีพื้นที่เพาะปลูกที่มีระบบชลประทาน และมีศักยภาพให้ทำการเกษตรได้ตลอดปี โดยเน้น การปลูกพืชตามฤดูกาล พืชเศรษฐกิจสอดคล้อง ความต้องการของตลาดและศักยภาพของ ประชาชนในพื้นที่	4.48	0.50	มากที่สุด
รวม	4.38	1.03	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่า ประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติด้านเศรษฐกิจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณารายด้านส่วนใหญ่ พบว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด เรียงตามลำดับดังนี้ การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 5.35$) รองลงมาคือ การส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพเสริมและพัฒนาฝีมือแรงงาน ($\bar{X} = 4.58$) การจัดตั้งกองทุนชุมชน ($\bar{X} = 4.52$) การส่งเสริมให้มีพื้นที่เพาะปลูกที่มีระบบชลประทาน ($\bar{X} = 4.48$) การสนับสนุนการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ($\bar{X} = 4.41$) การส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มอาชีพระดับหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.12$) การพัฒนาเครือข่ายตลาดกลางสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมของเทศบาล ($\bar{X} = 4.00$) การเร่งรัดให้มีการใช้จ่าย

งบประมาณที่ประชาชนได้รับประโยชน์ ($\bar{X} = 4.00$) และการส่งเสริมการประกอบอาชีพและการเพิ่มรายได้ของประชาชน ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านการศึกษา

ด้านการศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. จัดการศึกษาให้มีคุณภาพและคุณค่าในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา (IQ และ EQ)	4.00	0.00	มาก
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาที่มีการบูรณาการระหว่างศาสนาและสถานศึกษา	4.00	0.00	มาก
3. สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ 2 และ 3 ในโรงเรียน รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.00	0.00	มาก
4. สร้างความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาของชุมชนในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา	4.17	0.38	มาก
5. ส่งเสริมกิจกรรมในร่มและกลางแจ้งให้กับเด็กเยาวชน นิสิตนักศึกษา และประชาชน	4.06	0.22	มาก
6. ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา แก่ผู้ด้อยโอกาส	4.18	0.38	มาก
รวม	4.07	0.16	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติ ด้านการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับ คือ ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา แก่ผู้ด้อยโอกาส ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ การสร้างความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา ($\bar{X} = 4.17$) การส่งเสริมกิจกรรมในร่มและกลางแจ้งให้กับเด็กเยาวชน นิสิตนักศึกษา และประชาชน ($\bar{X} = 4.06$) การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและคุณค่าใน

พื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา (IQ และ EQ) ($\bar{X} = 4.00$) การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาที่มีการบูรณาการระหว่างศาสนาและสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.00$) และการสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ 2 และ 3 ในโรงเรียน รองรับการศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชน ต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านสังคม

ด้านสังคม	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการให้การส่งเสริมสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม	4.06	0.23	มาก
2. ส่งเสริมการกีฬาและกิจกรรมนันทนาการให้แก่ประชาชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพกาย แข็งแรงสุขภาพจิตที่ดีในเขตเทศบาลอย่างเต็มรูปแบบและต่อเนื่อง	4.06	0.23	มาก
3. ส่งเสริมการศึกษาทุกระดับทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างเสมอภาคทั่วถึง มีมาตรฐานและคุณภาพทุกระดับชั้นโดยให้มีความสอดคล้องตามความต้องการของประชาชน	4.29	0.45	มากที่สุด
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกองค์กรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่นให้สถานศึกษาได้นำไปบูรณาการกับหลักสูตรแกนกลางเพื่อให้เยาวชนได้รู้จักท้องถิ่นและมีจิตสำนึกรักท้องถิ่นของตนเอง รวมทั้งเสริมสร้างพลังทางปัญญาให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.63	0.48	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านสังคม	$\bar{x}$	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
5. ส่งเสริมสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ให้บริการด้านสาธารณสุขการรักษาพยาบาล การดูแลรักษาควบคุมโรคเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดี แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม	4.63	0.48	มากที่สุด
6. ส่งเสริมสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการแก้ไข ปัญหาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหา เสพติดในเขตเทศบาล	3.70	0.74	มาก
7. จัดให้มีระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้เกิดศักยภาพในการดำเนินการรวดเร็วทัน ต่อเหตุการณ์ โดยการจัดสรรงบประมาณเทศบาล ตั้งศูนย์บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและจัดหา บริการ กรณีเกิด แก่ เจ็บ ตาย ตลอด 24 ชั่วโมง	4.28	0.45	มากที่สุด
8. จัดสรรงบประมาณ สำหรับจัดหายานพาหนะ เพื่อเด็กนักเรียนในเขตเทศบาล	4.06	0.23	มาก
9. พัฒนาและปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในพื้นที่ เทศบาลตำบลให้มีสถานที่ อาหาร น้ำดื่ม ที่สะอาด และปลอดภัย เพื่อนำไปสู่การยกระดับมาตรฐาน ต่อไป	4.00	0.00	มาก
10. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบ เทคโนโลยีทางการศึกษาและเครือข่าย สารสนเทศ เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษา และระบบงาน ทะเบียนราษฎรตำบลแม่กา	4.00	0.00	มาก
รวม	4.17	0.33	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติ ด้านสังคม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ การส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกองค์กรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมาคือ การส่งเสริมสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุข ($\bar{X} = 4.63$) การส่งเสริมการศึกษาทุกระดับทั้งในระบบและนอกระบบ ($\bar{X} = 4.29$) การจัดทำมีระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X} = 4.28$) การจัดสรรงบประมาณสำหรับนักเรียนในเขตเทศบาล ($\bar{X} = 4.06$) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ($\bar{X} = 4.06$) การส่งเสริมกีฬาและกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 4.06$) การพัฒนาและปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.00$) การส่งเสริมและสนับสนุนระบบเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.00$) และการส่งเสริมสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาเสพติด ($\bar{X} = 3.70$) ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันอนุรักษ์ และสืบสาน ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น และจารีตประเพณีเก่าแก่ของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป พร้อมกับพัฒนาแหล่งศิลปวัตถุ โบราณสถานให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชนในท้องถิ่น	4.12	0.32	มาก
2. พัฒนาศักยภาพให้เทศบาลเป็นเมืองท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเพณี	4.50	0.50	มากที่สุด
3. ให้การสนับสนุนฟื้นฟูและพัฒนาปรับปรุง โบราณสถานเวียงบัว ให้เป็นศูนย์กลางวัฒนธรรม เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวศูนย์การเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมศิลปวัตถุและโบราณสถานสืบไป	4.62	0.49	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
4. ส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยให้มีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นระบบและถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้มีการสืบสานให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น	4.62	0.49	มากที่สุด
5. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรม พิธีการ วันสำคัญทางศาสนา	4.48	0.50	มากที่สุด
6. ส่งเสริมให้สถาบันศาสนาและสถาบันครอบครัวเป็นฐานในการอบรมและพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาล	4.12	0.32	มาก
รวม	4.07	0.16	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติ ด้านศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ การส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันอนุรักษ์ และสืบสาน ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น และจารีตประเพณีเก่าแก่ของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมาคือ การพัฒนาศักยภาพให้เทศบาลเป็นเมืองท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเพณี ($\bar{X} = 4.62$) การพัฒนาศักยภาพให้เทศบาลเป็นเมืองท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเพณี ($\bar{X} = 4.50$) การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรม พิธีการวันสำคัญทางศาสนา ($\bar{X} = 4.48$) การส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันอนุรักษ์ และสืบสาน ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น และจารีตประเพณีเก่าแก่ของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.12$) และการส่งเสริมให้สถาบันศาสนาและสถาบันครอบครัว เป็นฐานในการอบรมและพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาล ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความพึงพอใจของประชาชน ต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนอง ความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ด้านการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
1. ส่งเสริมและสนับสนุนในการยกระดับ ความสามารถบุคลากรทางด้านสาธารณสุข (อสม.) ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ	4.12	0.32	มาก
2. ควบคุมดูแลปกป้องคุ้มครองและรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาล	4.33	0.47	มากที่สุด
3. จัดให้มีการกำกับดูแลในการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล ให้ถูกหลักสุขาภิบาล	4.34	0.47	มากที่สุด
4. ส่งเสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชน บุคคล ทั่วไปให้รัก หวงแหน และอนุรักษ์ไว้ซึ่งทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี	4.18	0.38	มาก
5. การควบคุมมลพิษทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย กลิ่น และเสียง ทั้งจากภาคอุตสาหกรรมการเกษตร บริการ และชุมชน	4.26	0.44	มากที่สุด
รวม	4.24	0.42	มากที่สุด

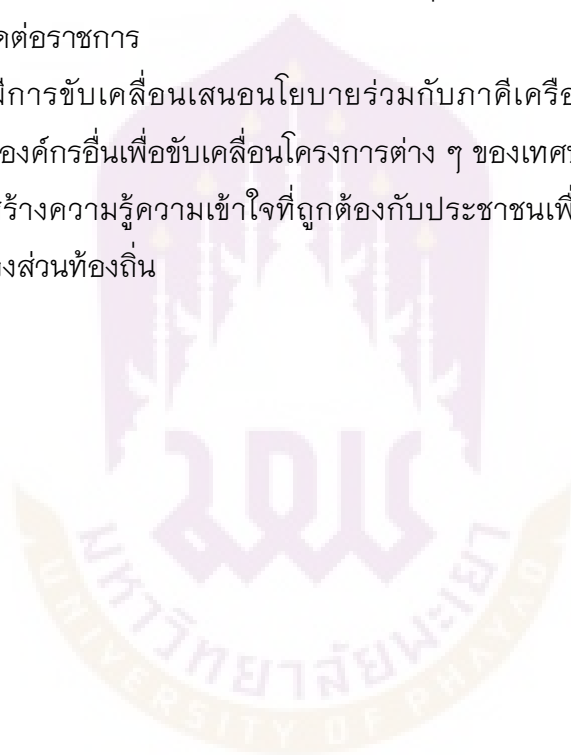
จากตาราง 13 พบว่า ประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติ ด้านการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ การจัดให้มีการกำกับดูแลในการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล ให้ถูกหลักสุขาภิบาล ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือ การควบคุมดูแลปกป้องคุ้มครองและรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาล ($\bar{X} = 4.33$) การควบคุมมลพิษทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย กลิ่น และเสียง ทั้งจากภาคอุตสาหกรรมการเกษตร บริการ และชุมชน ($\bar{X} = 4.26$) การส่งเสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชน บุคคลทั่วไปให้รักหวงแหน และอนุรักษ์ไว้ซึ่งทรัพยากร

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี ($\bar{X} = 4.18$) และส่งเสริมและสนับสนุนในการยกระดับความสามารถบุคลากรทางด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณสุขที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการจากการศึกษาพบว่า เทศบาลตำบลแม่กาอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

1. ควรจัดทำบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการติดต่อราชการ
2. ควรมีการขับเคลื่อนเสนอนโยบายร่วมกับภาคีเครือข่ายภายนอกองค์กร เช่น มหาวิทยาลัย หรือองค์กรอื่นเพื่อขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลแม่กา
3. การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องกับประชาชนเพื่อร่วมสนับสนุนการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนาของเทศบาล ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยาครั้งนี้ เป็นการศึกษานโยบายและความสัมพันธ์ระหว่าง รัฐบาลกับเทศบาลตำบลแม่กา นโยบายและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับเทศบาลตำบลแม่กา โดยการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการ ของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา (นโยบายการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเมืองและการบริหาร 2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3) ด้านเศรษฐกิจ 4) ด้าน การศึกษา 5) ด้านสังคม 6) ด้านศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น 7) ด้านการสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม)

มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนาของ เทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนา ของเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

กลุ่มตัวอย่าง (sampling) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้คำนวณตามหลักการแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับ ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างตามสูตรโดยใช้สูตรการคำนวณตามวิธีการของ ทาโร ยามาเน่ ในระดับความเชื่อมั่น 95%

ซึ่งได้คำนวณตามหลักการแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับความคลาด เคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างตามสูตร โดยใช้สูตรการคำนวณตามวิธีการของทาโร ยามาเน่ ในระดับความเชื่อมั่น 95%

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ซึ่งเป็นประชาชน ในเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ประชาชนในเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.0 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 47.0 ส่วนใหญ่มีอายุ 46 – 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.5 รองลงมาคือ อายุในช่วง 56 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 22.5 อายุในช่วงต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.0 อายุในช่วง 36 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.5 อายุในช่วง 25 – 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.5 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 69.0 รองลงมา ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 19.5 และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส./ปวช. คิดเป็นร้อยละ 11.5 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 46.5 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพรับราชการ และรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 25.5 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 22.5 และประกอบอาชีพค้าขายและประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 5.5 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือ 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.5 รายได้ต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.0 และรายได้ต่อเดือน 20,001 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.5 ส่วนใหญ่มารับบริการและร่วมกิจกรรมเทศบาลตำบลแม่กา จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.5 รองลงมา ร่วมกิจกรรมเทศบาลตำบลแม่กา จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.0 และมารับบริการและร่วมกิจกรรมเทศบาลตำบลแม่กา จำนวน 5 ครั้ง ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25.5 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศฉรรภรณ์ สัตยาชัย (2546) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ แบบ (One Stop Service) จุดเดียวเบ็ดเสร็จของสำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร พบว่า 1) ประชาชนผู้มาใช้บริการมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประชาชนผู้มาใช้บริการที่มีเพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ฝ่ายที่มาขอใช้บริการสำนักงานเขตที่มาขอใช้บริการที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติ เพื่อให้การให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา นโยบายการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเมืองและการบริหาร 2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3) ด้านเศรษฐกิจ 4) ด้านการศึกษา 5) ด้านสังคม 6) ด้านศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น 7) ด้านการสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ ผลการศึกษามีดังนี้

1. ด้านการเมืองและการบริหาร ประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุดทุกด้านเรียงตามลำดับ คือ การส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 4.07$) การส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม ($\bar{X} = 4.06$) การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.06$) และการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.74$) ตามลำดับ

2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ การจัดทำแผน ($\bar{X} = 4.30$) การดูแล ตรวจสอบสิ่งก่อสร้าง ($\bar{X} = 4.24$) การก่อสร้าง ปรับปรุงถนน ($\bar{X} = 4.12$) การจัดทำมีระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X} = 4.00$) การปรับปรุงอาคาร สำนักงาน ($\bar{X} = 4.00$) จัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะ ($\bar{X} = 3.90$) และการก่อสร้างปรับปรุงระบบระบายน้ำ ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ

3. ด้านเศรษฐกิจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณารายด้านส่วนใหญ่ พบว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด เรียงตามลำดับดังนี้ การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 5.35$) รองลงมาคือ การส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพเสริมและพัฒนาฝีมือแรงงาน ($\bar{X} = 4.58$) การจัดตั้งกองทุนชุมชน ($\bar{X} = 4.52$) การส่งเสริมให้มีพื้นที่เพาะปลูกที่มีระบบชลประทาน ($\bar{X} = 4.48$) การสนับสนุนการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ($\bar{X} = 4.41$) การส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มอาชีพระดับหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.12$) การพัฒนาเครือข่ายตลาดกลางสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมของเทศบาล ($\bar{X} = 4.00$) การเร่งรัดให้มีการการใช้จ่ายงบประมาณที่ประชาชนได้รับประโยชน์ ($\bar{X} = 4.00$) และการส่งเสริมการประกอบอาชีพและการเพิ่มรายได้ของประชาชน ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

4. ด้านการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุดทุกด้านเรียงตามลำดับ คือ ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา แก่ผู้ด้อยโอกาส ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ การสร้างความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา ($\bar{X} = 4.17$) การส่งเสริมกิจกรรมในร่มและกลางแจ้งให้กับเด็ก เยาวชน นิสิตนักศึกษา และประชาชน ($\bar{X} = 4.06$) การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและคุณค่าในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา (IQ และ EQ) ($\bar{X} = 4.00$) การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาที่มีการบูรณาการระหว่างศาสนาและสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.00$) และการสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ 2 และ 3 ในโรงเรียน รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

5. ด้านสังคม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ที่ระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ การส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกองค์กร

มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมาคือ การส่งเสริมสนับสนุน อาสาสมัครสาธารณสุข ($\bar{X} = 4.63$) การส่งเสริมการศึกษาทุกระดับทั้งในระบบและนอกระบบ ($\bar{X} = 4.29$) การจัดให้มีระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X} = 4.28$) การจัดสรรงบประมาณ สำหรับนักเรียนในเขตเทศบาล ($\bar{X} = 4.06$) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ($\bar{X} = 4.06$) การส่งเสริมกีฬาและกิจกรรมนันทนาการ ($\bar{X} = 4.06$) การพัฒนาและปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก ($\bar{X} = 4.00$) การส่งเสริมและสนับสนุนระบบเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.00$) และการ ส่งเสริมสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาเสพติด ($\bar{X} = 3.70$) ตามลำดับ

6. ด้านศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ การ ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันอนุรักษ์และสืบสาน ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และจารีตประเพณีเก่าแก่ ของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมาคือ การพัฒนาศักยภาพให้เทศบาลเป็นเมืองท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรมประเพณี ($\bar{X} = 4.62$) การพัฒนาศักยภาพให้เทศบาลเป็นเมืองท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณี ($\bar{X} = 4.50$) การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรม พิธีการวันสำคัญทางศาสนา ($\bar{X} = 4.48$) การส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันอนุรักษ์และสืบสาน ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และจารีตประเพณี เก่าแก่ของท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.12$) และการส่งเสริมให้สถาบันศาสนาและสถาบันครอบครัว เป็นฐาน ในการอบรมและพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาล ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ

7. ด้านการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ การ จัดให้มีการกำกับดูแลในการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล ให้ถูกหลักสุขาภิบาล ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือ การควบคุมดูแลปกป้องคุ้มครองและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใน เขตเทศบาล ($\bar{X} = 4.33$) การควบคุมมลพิษทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย กลิ่น และเสียง ทั้งจากภาค อุตสาหกรรมการเกษตร บริการ และชุมชน ($\bar{X} = 4.26$) การส่งเสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชน บุคคลทั่วไปให้รักหวงแหน และอนุรักษ์ไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี ($\bar{X} = 4.18$) และส่งเสริมและสนับสนุนในการยกระดับความสามารถบุคลากรทางด้านสาธารณสุข ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาในครั้งนี้พบ นโยบายการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเมืองและการบริหาร 2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3) ด้านเศรษฐกิจ 4) ด้านการศึกษา 5) ด้านสังคม 6) ด้านศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น 7) ด้านการสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองและการบริหาร ประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐฤติ พิริยะจีระอนันต์ (2543) ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการให้บริการของเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งการศึกษาพบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก จึงสามารถอภิปรายได้ว่า มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเลิศ บุรณุปกรณ์ (2546) ได้ศึกษาถึงความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่ในแต่ละด้าน คือ มีความพอใจด้านคุณสมบัติของผู้บริหารในระดับมาก มีความพึงพอใจด้านการปฏิบัติตามนโยบาย และด้านผลงานของผู้บริหารในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนตัวของประชาชนประกอบด้วยอายุ ระดับการศึกษาและภูมิลำเนา มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวนิช ศิลาอ่อน (2538) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของสำนักงานเทศบาลนครนายก พบว่า ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการให้บริการของเทศบาลนครนายกด้านสาธารณูปโภค กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับค่อนข้างมาก การบริการด้านสาธารณูปโภค ๔ งาน กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุดในงานปกครอง มีความพึงพอใจค่อนข้างมากในงานโยธาและงานรักษาความสะอาด และมีความพึงพอใจปานกลางในงานอนามัย และยังสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน อาทิเช่น Leon Duguit, Jeze Gaston, นันทวัฒน์ บูรมานันท์ และประยูร กาญจนกุล ได้กล่าวอย่างสอดคล้องกันว่า บริการสาธารณะเป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองหรือรัฐบาลเป็น ผู้จัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือผลประโยชน์สาธารณะ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดทำบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการติดต่อราชการ
2. ควรมีการขับเคลื่อนเสนอนโยบายร่วมกับภาคีเครือข่ายภายนอกองค์กร เช่น มหาวิทยาลัย หรือองค์กรอื่นเพื่อขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลแม่กา
3. การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องกับประชาชนเพื่อร่วมสนับสนุนการทำงาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกศนราภรณ์ สัตยาชัย. (2546) **ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ของสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐวุฒิ พิริยะจรรย์นันต์. (2543). **ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลนครเชียงใหม่.** เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธิดารัตน์ โกสินทรานนท์. (2548). **การประเมินผลโครงการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการประชาชนด้านการทะเบียนและบัตร: กรณีศึกษาอำเภอป่าตอง จังหวัดภูเก็ต.** เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญเลิศ บุญปกรณ์. (2546). **ความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่.** เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัฐพล นราดิศร. (2545). **ประสิทธิผลในการให้บริการแก่ประชาชนของข้าราชการฝ่ายปกครอง: กรณีศึกษา อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่.** เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วสันต์ เตชะพอง. (2549). **ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการงานทะเบียนราษฎรของสำนักทะเบียนท้องถิ่นตำบลหางดง จังหวัดเชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์ ร.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สุนิช ศิลลาอ่อน. (2538). **ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบและกระบวนการให้บริการของสำนักงานเทศบาลนครนายก.** กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Anderson, J. E. (1994). **Public Policy – Making: Introduction** (2nd ed). New York: Houghton Mifflin.
- Bardach, E. (1980). **Implementation Studies and the study of Implements.** Berkeley: University of California.
- Carl, J. F. (1963). **Man and his government: an empirical theory of politics.** New York: Atherton Press.
- Cheema, G. S. and Rondinelli, D. A. (1983). **Decentralization and Development: Policy Implementation in Developing Countries.** CA: Sage.

- Daniel, A. M. and Paul, A. (1989). **Sabatier, Implementation and Public Policy**. Lanham: University Press of America.
- Dye, T. R. (1984). **Understanding Public Policy** (5th ed). Englewood Cliffs, N.J.: Prentice–Hall.
- Easton, D. (1953). **The political system: An inquiry into the state of political science** (1st ed). New York: Knopf.
- Heinz, E. and Kenneth, P. (1973). **Labyrinths of Democracy: Adaptations, Linkages, Representation and Policies in Urban Politics**. New York: The Bobbs–Merrill.
- Hood, C. C. (1976). **The Limits of Administration**. London: Wiley.
- Hugh, H. (1972). **British Journal of Political Science**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jeffrey, L. P. and Aaron, B. W. (1973). **Implementation: How Great Expectations in Washington Are Dashed in Oakland**. Berkeley: University of California Press.
- Kenneth, P. and Sidney, V. (1983). **American Government**. New York: Harper and Row.
- Lawrence, W. (1982). **Market System: Introduction to Economics**. New York: Harper and Row.
- Mark, C. (1994). **Public policy: a critical approach**. South Melbourne: Macmillan Education.
- Sharkansky, I. (1970). **The Political Scientist and Policy Analysis: An Introduction,” in Policy Analysis in Political Science**. Chicago: Markham Publishing.
- Younis, T. and Davidson, I. (1990). **The study of implementation**. Great Britain: Billing G. Sons.
- Van Horn, C. E. and Donald, S. V. M. (1976). **The Implementation of Intergovernmental Policy**. California: Sage.
- Williams, W. (1971). **Social Policy Research and Analysis: The Experience in The Federal Social Agencies**. New York: American Elsevier.
- Williams, W. S. (1975). **Implementation Analysis and Assessment Policy analysis**. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับประชาชน
เรื่อง ประสิทธิภาพในการพัฒนาตำบลตามแนวทางการพัฒนา
ของเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานบริการสาธารณะตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้ท้องถิ่นมีมาตรการในการดำเนินการมากยิ่งขึ้น และความสำเร็จของการจัดทำนโยบายสาธารณะของเทศบาลตำบลแม่กา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม และแสดงความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ เพื่อในการศึกษาต่อไป

แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา (นโยบายการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเมืองและการบริหาร 2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3) ด้านเศรษฐกิจ 4) ด้านการศึกษา 5) ด้านสังคม 6) ด้านศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น 7) ด้านการสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 3 แนวทางการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการสาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

( ) 1. ชาย

( ) 2. หญิง

2. อายุ

( ) 1. ต่ำกว่า 25 ปี

( ) 2. 25 – 35 ปี

( ) 3. 36 – 45 ปี

( ) 4. 46 – 55 ปี

( ) 5. 56 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ 1. มัธยมศึกษาตอนต้น	☐ 2. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
☐ 3. อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	☐ 4. ปริญญาตรี
☐ 5. ปริญญาโท	☐ 6. สูงกว่าปริญญาโท

4. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพ

☐ 1. เกษตรกร	☐ 2. นักเรียน นักศึกษา
☐ 3. รับจ้าง	☐ 4. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
☐ 5. ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	☐ 6. ไม่ประกอบอาชีพ

5. รายได้ต่อเดือนโดยประมาณ

☐ 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 5. 20,001 บาท ขึ้นไป	

6. ในรอบปีที่ผ่านมานี้ (1 ตุลาคม 2559 – เมษายน 2560) ท่านมารับบริการ/ร่วมกิจกรรมที่เทศบาลตำบลแม่กานี่บ่อยเพียงใด

☐ 1. 1 ครั้ง	☐ 2. 2 ครั้ง
☐ 3. 3 ครั้ง	☐ 4. 4 ครั้ง
☐ 5. 5 ครั้ง ขึ้นไป	

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อการให้บริการ
สาธารณะที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านการเมืองและการบริหาร					
1.1 การบริหารจัดการ โดยยึดหลัก ธรรมาภิบาล เพื่อให้การดำเนินงานของ เทศบาล มีความยุติธรรม โปร่งใส ประชาชนมีส่วนร่วมและตรวจสอบได้					
1.2 พัฒนาบุคลากรของเทศบาลให้มี ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพและให้บริการที่ดีแก่ ประชาชน					
1.3 ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรม อปพร. ชม. เพื่อเฝ้าระวังความเป็นระเบียบ เรียบร้อยความมั่นคงต่อชีวิต และ ทรัพย์สินของประชาชน					
1.4 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของเทศบาล ให้ประชาชนได้ทราบ เพื่อให้ประชาชนได้มี ส่วนร่วมในการรับรู้แสดงความคิดเห็น และร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นในทุก ๆ ด้าน					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.5 ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย เพื่อการขับเคลื่อนองค์กรชุมชนและคณะกรรมการชุมชน ที่ดำเนินกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ โดยชุมชนและเพื่อชุมชน รวมทั้งการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนายกระดับการขับเคลื่อนไปสู่ทิศทางเมืองน่าอยู่ เพื่อประชาชนอยู่อย่างมีความสุขและยั่งยืน					
2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2.1 จัดทำแผนเป็นวาระเร่งด่วนเกี่ยวกับปัญหาเรื่องน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค และทำการเกษตร นำเสนอรัฐบาล เพื่อจัดสรรงบประมาณ สรรหาแหล่งกักเก็บน้ำให้มีปริมาณเพียงพอ ต่อการผันน้ำสู่ไร่นาเกษตรกร เชื่อมระบบชลประทานสู่ลำเหมืองทุกสายในเขตเทศบาล ทั้งฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของแม่น้ำแม่ต้าให้ทั่วถึง					
2.2 ก่อสร้าง ปรับปรุง ถนน ให้ได้มาตรฐานเพียงพอและทั่วถึง เพื่อความสะดวกในการคมนาคมและการขนส่ง					
2.3 จัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะ แสงสว่างตามถนน ตรอก ซอย สวนสาธารณะ สถานที่ราชการอื่น ๆ อย่างทั่วถึง					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2.4 ก่อสร้างปรับปรุงระบบระบายน้ำ ภายในเขตเทศบาลให้ได้มาตรฐานอย่าง ทั่วถึง และระบายน้ำได้อย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำ ท่วมขัง และการระบายน้ำทิ้งจากชุมชน					
2.5 ดูแล ตรวจสอบสิ่งก่อสร้าง การ พัฒนาการใช้ที่ดินภายในเขตเทศบาลให้ ถูกต้องตามผังเมือง และปรับปรุงผังเมือง รวมให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและการ พัฒนาที่เป็นไปอย่างมีระบบระเบียบ					
2.6 ปรับปรุงอาคารที่ทำการสำนักงาน อาคารห้องประชุม และปรับภูมิทัศน์ให้เป็น อารยะสถาปัตยกรรม					
2.7 จัดให้มีระบบป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัยโดยสร้างเครือข่ายขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล					
3. ด้านเศรษฐกิจ 3.1 ส่งเสริมการประกอบอาชีพและการ เพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาล อย่างทั่วถึงประชาชนมีงานทำ มีรายได้ที่ดี เพียงพอกับรายจ่าย และสนับสนุนให้ ประชาชนใช้วิถีตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.2 ส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของประชาชน ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรทางเลือกใหม่ เพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ เช่น การปลูกพืชเศรษฐกิจและเกษตรอินทรีย์					
3.3 จัดตั้งกองทุนชุมชน รองรับนโยบายรัฐบาล เพื่อช่วยเหลือและให้โอกาสแก่ประชาชนในการประกอบอาชีพ					
3.4 ส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพเสริมและพัฒนาฝีมือแรงงานให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลให้มีคุณภาพ และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่น					
3.5 พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลให้เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวอย่างแพร่หลาย โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงประวัติศาสตร์ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มรายได้ให้ชุมชน					
3.6 พัฒนาเครือข่ายตลาดกลางสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมของเทศบาล โดยการซื้อขาย ภายในเขตเทศบาล/จังหวัด และระหว่างจังหวัดผ่านระบบอินเทอร์เน็ต จากผู้ขายสู่ผู้ซื้อโดยตรง เพื่อเป็นการขยายตลาดและเพิ่มมูลค่าของสินค้า					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.7 เร่งรัดให้มีการใช้จ่ายงบประมาณที่ประชาชนได้รับประโยชน์โดยตรงเพื่อให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพและรายได้กับประชาชนในท้องถิ่น					
3.8 ส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มอาชีพระดับหมู่บ้านเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ตำบลให้มีคุณภาพมาตรฐาน ให้เป็นเอกลักษณ์ของเทศบาล					
3.9 ส่งเสริมให้มีพื้นที่เพาะปลูกที่มีระบบชลประทานและมีศักยภาพให้ทำการเกษตรได้ตลอดปี โดยเน้นการปลูกพืชตามฤดูกาล พืชเศรษฐกิจสอดคล้องความต้องการของตลาดและศักยภาพของประชาชนในพื้นที่					
4. ด้านการศึกษา					
4.1 จัดการศึกษาให้มีคุณภาพและคุณค่าในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา (IQ และ EQ)					
4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาที่มีการบูรณาการระหว่างศาสนาและสถานศึกษา					
4.3 สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ 2 และ 3 ในโรงเรียน รองรับ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4.4 สร้างความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาของชุมชนในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา					
4.5 ส่งเสริมกิจกรรมในร่มและกลางแจ้งให้กับเด็ก เยาวชน นิสิตนักศึกษา และประชาชน					
4.6 ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา แก่ผู้ด้อยโอกาส					
5. ด้านสังคม					
5.1 พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการให้การสงเคราะห์สวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม					
5.2 ส่งเสริมการกีฬาและกิจกรรมนันทนาการให้แก่ประชาชน เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพกายแข็งแรงสุขภาพจิตที่ดีในเขตเทศบาลอย่างเต็มรูปแบบและต่อเนื่อง					
5.3 ส่งเสริมการศึกษาทุกระดับทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างเสมอภาคทั่วถึง มีมาตรฐานและคุณภาพทุกระดับชั้น โดยให้มีความสอดคล้องตามความต้องการของประชาชน					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกองค์กรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่นให้สถานศึกษาได้นำไปบูรณาการกับหลักสูตรแกนกลางเพื่อให้เยาวชนได้รู้จักท้องถิ่นและมีจิตสำนึกรักท้องถิ่นของตนเองรวมทั้งเสริมสร้างพลังทางปัญญาให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต					
5.5 ส่งเสริมสนับสนุนอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ให้บริการด้านสาธารณสุขการรักษาพยาบาล การดูแลรักษาควบคุมโรคเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม					
5.6 ส่งเสริมสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหายาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาล					
5.7 จัดให้มีระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อให้เกิดศักยภาพในการดำเนินการรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ โดยการจัดสรรงบประมาณเทศบาล ตั้งศูนย์บริการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและจัดหารถบริการ กรณี เกิด แก่ เจ็บ ตาย ตลอด 24 ชั่วโมง					
5.8 จัดสรรงบประมาณ สำหรับจัดหายานพาหนะ เพื่อเด็กนักเรียนในเขตเทศบาล					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5.9 พัฒนาและปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่เทศบาลตำบล ให้มีสถานที่อาหาร น้ำดื่มที่สะอาดและปลอดภัย เพื่อนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานต่อไป					
5.10 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา ระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาและ เครือข่ายสารสนเทศเพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษา และระบบงานทะเบียนราษฎรตำบลแม่กา					
6. ด้านศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น					
6.1 ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันอนุรักษ์และสืบสาน ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น และจารีตประเพณีเก่าแก่ของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป พร้อมกับพัฒนาแหล่งศิลปวัตถุโบราณสถานให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชนในท้องถิ่น					
6.2 พัฒนาศักยภาพให้เทศบาลเป็นเมืองท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเพณี					
6.3 ให้การสนับสนุนฟื้นฟูและพัฒนาปรับปรุงโบราณสถานเวียงบัว ให้เป็นศูนย์กลางวัฒนธรรม เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวศูนย์การเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมศิลปวัตถุและโบราณสถานสืบไป					

ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
6.4 ส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยให้มีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นระบบ และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้มีการสืบสานให้เป็นที่ยุ่จักอย่างแพร่หลาย และสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น					
6.5 ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมพิธีการ วันสำคัญทางศาสนา					
6.6 ส่งเสริมให้สถาบันศาสนาและสถาบันครอบครัว เป็นฐานในการอบรมและพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาล					
7. ด้านการสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม					
7.1 ส่งเสริมและสนับสนุนในการยกระดับความสามารถบุคลากรทางด้านสาธารณสุข (อสม.) ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ					
7.2 ควบคุมดูแลปกป้องคุ้มครองและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาล					
7.3 จัดให้มีการกำกับดูแลในการจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล ให้ถูกหลักสุขาภิบาล					

ตอนที่ 3 แนวทางการส่งเสริม พัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการให้บริการงานทะเบียนราษฎร

ในฐานะท่านเป็นเจ้าของหน้าที่ให้บริการงานทะเบียนราษฎร ท่านมีแนวความคิด หรือข้อเสนอแนะในประเด็นใดบ้าง เพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพการให้บริการงานทะเบียนราษฎรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์

นายชนกฤต ฤทธิกระจาย

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นามสกุล ฌนกฤต ฤทธิ์กระจาย

วัน เดือน ปี เกิด 21 ธันวาคม 2535

ที่อยู่ปัจจุบัน 276 หมู่ 1 ตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2559 พนักงานวิเคราะห์สินเชื่อ
บริษัท เมืองไทยแคปปิตอล จำกัด (มหาชน) จังหวัดพะเยา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2556 ร.บ., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา

ผลงานตีพิมพ์

ที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์

ฌนกฤต ฤทธิ์กระจาย (ผู้บรรยาย). (8 มิถุนายน 2562). ประสิทธิภาพในการพัฒนา
ตำบลตามแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง
จังหวัดพะเยา. ใน การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 5
(หน้า 118–126). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

ผลงานตีพิมพ์อื่น ๆ -